Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

Interakční trenérský styl trenérů Contemporary

Diplomová práce
(magisterská)

Autor: Bc. Hana Malinová, Aplikované pohybové aktivity
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Harvanová, Ph.D
Olomouc 2021

Jméno a příjmení autora: Bc. Hana Malinová

Název diplomové práce: Interakční trenérský styl trenérů Contemporary

Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii

Vedoucí práce: Mgr. Jana Harvanová, Ph. D.

Rok obhajoby: 2021

Abstrakt: Diplomová práce se zabývá interakčním trenérským stylem trenérů Contemporary. Záměrem bylo zjistit a popsat rozdíly v interakčních stylech oslovených trenérů, jaký interakční styl trenéři vybraných tanečních škol a klubů uplatňují v rámci svých tréninkových jednotek ze svého pohledu i z pohledu jejich svěřenců. V neposlední řadě také jaký je, dle oslovených trenérů i jejich svěřenců, „ideální“ interakční trenérský styl. Výzkum byl realizován pomocí dotazníkového šetření, které díky pandemii Covid – 19 probíhalo pomocí online dotazníků. Osloveno bylo 7 trenérů tanečních škol a klubů z Pardubického kraje a jejich 117 svěřenců. Z výsledků vyplývá, že nejčastěji uplatňovaným interakčním stylem oslovených trenérů Contemporary je styl *Pomáhající* a jako ideální interakční styl trenéra hodnotí styl *Organizátor* společně se stylem *Pomáhající* a *Chápající*. Dle jejich svěřenců je nejčastěji uplatňovaným stylem jejich trenérů styl *Organizátor* a *Pomáhající,* což se shoduje s jejich pohledem na ideální interakční styl trenéra.

Klíčová slova: interakce, interakční styl, trenér, svěřenec

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Author's fisrt name and surname: Bc. Hana Malinová

Title of the master thesis: Interaction coaching style of coaches of Contemporary

Department: Department of Social Sciences in Kinanthropology

Supervisor: Mgr. Jana Harvanová, Ph.D.

The year of presentation: 2021

Abstract: The diploma thesis deals with the interactive coaching style of Contemporary coaches. The intention was to find out and describe the differences in the interaction styles of the addressed coaches, what interaction style the coaches of selected dance schools and clubs apply within their training units from their point of view and from the point of view of their charges. Last but not least, according to the addressed coaches and their charges, what is the "ideal" interactive coaching style. The research was carried out using a questionnaire survey, which, thanks to the Covid - 19 pandemic, was conducted using online questionnaires. 7 coaches of dance schools and clubs from the Pardubice region and their 117 charges were contacted. The results show that the most frequently used interaction style of the addressed Contemporary coaches is the Helping style and evaluates the Organizer style together with the Helping and Understanding style as the ideal interaction style of the coach. According to their charges, the most commonly used style of their coaches is the Organizer and the Helping style, which coincides with their view of the ideal interactive style of the coach.

Keywords: interaction, iteraction style, coach, athlet

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Jany Harvanové, Ph.D., uvedla všechny použité literární zdroje a odborné zdroje a dodržovala zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne

Děkuji paní Mgr. Janě Harvanové, Ph.D. za vedení, odborné znalosti, pomoc a cenné rady, které mi poskytla při zpracování diplomové práce.

Obsah

Úvod 8

1 Interakce 9

1.1 Interakce ve sportu 12

1.1.1 Interakční styl 13

1.2 Trenér 17

1.2.1 Osobnost trenéra 18

1.2.2 Role trenéra 21

1.2.3 Typologie trenéra 23

1.3 Tanec 25

1.3.1 Význam tance 26

1.3.2 Historie tance 27

1.3.3 Contemporary 29

2 Cíle 31

2.1 Dílčí cíle 31

2.2 Výzkumné otázky 31

3 Metodika 32

3.1 Výzkumný soubor 32

3.2 Výzkumná metoda 33

4 Výsledky 35

4.1 Interakční styl trenérů (sebereflexe) 35

4.2 Interakční styl trenérů z pohledu jejich svěřenců 44

4.3 Srovnání uplatňovaného interakčního stylu trenérů z pohledu trenérů a tanečníků 55

4.4 Ideální interakční styl z pohledu trenérů 65

4.5 Srovnání uplatňovaného interakčního stylu s ideálním interakčním stylem podle trenérů 67
4.6 Srovnání ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů a tanečníků 68
5 Diskuse 72
6 Závěry 72
7 Souhrn 79
8 Summary 80
9 Referenční seznam 82
10 Přílohy 87

Úvod

Jako téma diplomové práce jsem zvolila Interakční styl trenérů Contemporary ve vybraných tanečních školách a klubech, které spojuje členství v jediné taneční organizaci v České republice, jež má postup na Mistrovství světa International Dance Organization (dále jen IDO), a to Czech Dance Organization (dále jen CDO). Důvodem výběru tohoto tématu byl nejen fakt, že tanec se v posledních letech stává více populárním, a to hlavně díky sociálním sítí, ale také mé zkušenosti s ním. Závodně jsem se modernímu tanci a konkrétně i Contemporary věnovala od útlého věku po dobu 23 let a dosáhla titulu několikanásobného mistra České republiky či vicemistra Světa 2013. Tanec mě prozatím provázel celým životem a velmi jej ovlivnil. Momentálně nadále spolupracuji s tanečním klubem Besta Chrudim, který se právě Contemporary věnuje nejvíce.

Tanec je dle mého názoru velmi tvůrčí umělecká činnost, díky níž lze podpořit sebepoznání, zkultivovat mezilidské vztahy či podpořit sociální růst a osobnostní rozvoj. Aby bylo v tanci dosaženo co nejlepších výsledků je potřeba nejen nadání a píle sportovce, klíčovou roli často hrají právě trenéři. Díky správnému přenosu jejich schopností, zkušeností, znalostí, ale i osobní a osobnostní energie je možné dosáhnout úspěchu. Komunikativní schopnosti trenéra a jeho harmonický vztah ke svěřencům je základem úspěchu. Tanečník a trenér tance se dostávají vzájemně do velmi úzkých vztahů a mě velmi zajímají pohledy jednotlivých respondentů.

Předmětem výzkumu této práce a jejím cílem je analýza interakčního stylu vybraných trenérů tanečního sportu z pohledu trenérů i jejich svěřenců na skutečně používané a ideální interakční styly a jejich komparace.

1 Interakce

Pod pojmem interakce se skrývá mnoho významů. K vysvětlení tohoto pojmu je možné použít slovo jednati, chovati se, počínati, prováděti. Obecně je interakce chápána jako vše, co se odehrává při sociálním kontaktu (Slepička, 1982).

Interakce je vzájemné působení dvou a více lidí (Janíková, 2012). Je to každý mezilidský styk a probíhá téměř nepřetržitě. Interakcí je již vzájemný pohled dvou lidí, kdy každý z nich v tom druhém zanechá určitou informaci – jak vypadá, jak se tváří, co dělá a tím na něj působí. V tomto případě se jedná o interakci pasivní. Typičtější je však interakce aktivní. Zde jeden člověk působí na druhého tak, aby něčeho dosáhl, něco podpořil či něčemu zabránil, tedy s určitým cílem. U interakce se tedy nikdy nejedná o jednostranné působení či ovlivňování (Gavora, 2005).

Interakci lze chápat také jako sérii více sdělení, které si osoby vyměňují. Obsahuje více než jedno sdělení, není však nekonečná (Watzlavick, Bavelas & Jackson, 1999). Interakce má nejblíže k pojmu vztah. Interakcí může být předávání si různých dokumentů, chování řidičů na silnicích nebo interakce mezi řidičem v luxusním autě a jeho okolím, kterým projíždí (Vybíral, 2005). V interakci jde vždy o vzájemné působení mezi alespoň dvěma prvky libovolného systému, které se mohou jakkoli ovlivňovat (Uhrín & Malečková, 2009). Nejtypičtější interakcí je „erotika“. Původně se jednalo o vrozené biologické základy vyjadřující chtíč a používané za účelem rozmnožování. Díky kulturnímu vlivu se z tohoto sexuálního pudu stal „chladný sex“ (Nakonečný, 2009).

Nástrojem pro realizaci interakce je komunikace, díky které se interakce uskutečňuje. Komunikace má mnoho významů. Dance a Larson (1976, in Civiklyová 1992, in Gavora 2005) zaznamenali 126 definic, které vyjadřují různé přístupy, hlediska a dimenze komunikace. Mezi tři hlavní vymezení komunikace však patří dorozumívání, sdělování a výměna informací (Gavora, 2005).

Komunikaci lze tedy chápat jako zvláštní případ interakce, při které probíhá výměna informací (Nakonečný, 2009), jako specifické spojení mezi lidmi prostřednictvím sdělování významů. Je to tedy proces, který souvisí se společenskou činností, kooperací, vzájemným působením, interakcí a společenskými vztahy mezi lidmi a má své předpoklady i výsledky. Souvislosti mezi komunikací a vzájemným působením jsou značné, lze tedy s jistotou tvrdit, že komunikace má z velké části interakční charakter (Výrost & Slaměník, 1997).

V interakci naopak probíhá výměna více entit, jako jsou např. city, statky, služby či peníze. Z tohoto důvodu je třeba interakci ohraničit. Jedná se o interakce pomocí symbolů (obrázky, loga) či jiných neverbálních prvků (úsměv, gesto, oblečení apod.). Probíhá v určité společnosti či sociální organizaci pomocí jistého sdíleného souboru významů, na jehož základě jsou lidé schopni se vzájemně dorozumívat. Ke sdílení poznávacích, emotivních nebo snahových obsahů dochází pomocí médií, jako jsou např. řeč, výraz apod. (Nakonečný, 2009).

Ačkoli pojem interakce má širší působnost, je často brán jako synonymum k pojmu komunikace (Vybíral, 2005).

Komunikace je nositelem sociálního dění. Stejně jako interakce může probíhat jednostranně, kdy je jejím jádrem sdělení jedné bytosti druhé nebo dvoustranně. V tomto případě osoba, která užívá komunikačních symbolů, přijímá i symboly druhé osoby a také v ní jisté symboly komunikace vyvolává (Vališová & Kasíková, 2011).

E.F. Mueller a A. Thomas (1974, in Nakonečný, 2013). naopak tvrdí, že rozlišování interakce a komunikace vědecky neplodné.

Sociální interakce probíhá v určitém čase a prostoru a lze v obecné rovině vymezit jako proces vzájemného ovlivňování dvou či více osob. Je ovlivněna biologickými, kulturními i sociálními determinanty a nemalou roli zde hrají i osobnostní faktory jedince (Svoboda, 2017).

Dělení sociální interakce z hlediska subjektů vstupujících do interakce (Nakonečný, 2013, 494):

- Interakce jedinec – jedinec (tzv. dyadická interakce),
- Interakce jedinec – malá skupina,
- Interakce malá skupina – malá skupina

V rámci výchovně vzdělávacího procesu vstupují do interakce převážně učitelé, vychovatelé, trenéři, rodiče, děti atd. Této interakci, která probíhá v konkrétním prostředí, ať už rodiny, školy, volnočasového kroužku či letního tábora s říká pedagogická interakce. Základem této interakce je partnerské pojetí vztahu mezi dospělým a dítětem a cílem je tedy cílové zaměření, během kterého by nemělo docházet k využívání moci, manipulaci či převahy pozic zřejmých ze sociálního postavení (Vališová & Kasíková, 2011).

Dělení sociální interakce z obsahového hlediska (Nakonečný, 2013, 494):

- Interakce pedagogické (učitel – žák),
- Interakce erotické (muž – žena, jako partneři v erotickém vztahu),
- Interakce rodinné (rodiče – děti),
- Interakce pracovní (nadřízený – podřízený).

a mnohé další…

Sociální interakce může probíhat také systematicky a plánovitě a ovlivňovat tak skupinové procesy a chování. Zde hovoříme o sociální interakci v kontextu výcvikového dění a nazýváme ji psychosociálním interakčním výcvikem. Jedná se o výcvikový program zaměřený na tvorbu ideálních podmínek pro rozvoj interakcí ve skupině, navozování a podporu těchto interakcí. Nejčastěji k němu dochází v komunikaci, kooperaci nebo při plnění zadaných úkolů apod. (Svoboda, 2017).

Formy sociální interakce ve skupinách (Kohoutek, 2009):

- Koakce – typ skupinové sociální interakce, členové skupiny pracují nezávisle na sobě, nespolupracují, nevytváří rivalitu ani mezi sebou nesoutěží
- Kooperace – tzv. pozitivní interakce, členové spolu spolupracují a mají společný cíl, nesoutěží spolu, nevytváří rivalitu
- Rivalita (soupeření) – členové se snaží dosáhnout co nejlepších výsledků individuálně, na úkor ostatních členů
- Kompetice (soutěžení) existuje ve dvou formách:

1) Motivace činnosti – úsilí jedince zlepšit výsledky a překonat tak ostatní, sklon k rivalitě.

2) Organizace práce – cíleně zavedeny vztahy, kde každý člen skupiny usiluje o maximální výkon v zájmu nejlepších výsledků celé skupiny.

S. Hermochová (1982, 5) tvrdí, že při sociálně psychologickém výcviku zaměřeném na skupiny je důraz kladen na tvorbu podmínek vývoje dané skupiny k vyššímu typu. Tedy tak, aby docházelo ke „zrání“ skupiny a postupnému přetváření v kolektiv (Svoboda, 2017).

Aby interakce byla co nejefektivnější, je vždy potřeba uvědomit si její cíl. Jasně stanovený cíl pak umožňuje snadnější orientaci v celém procesu interakce a podněcuje k zamyšlení se nad efektivitou dané interakce. Určit cíle interakce nelze jednoznačně, pouze lze konkretizovat cíle v oblastech kognitivních, afektivních a psychomotorických. Často tedy dochází k ovlivnění a pomoc při:

- Vytváření programu skupiny
- Řešení konfliktů
- Zjišťování shody či neshody ve vztahu k určité věci
- Podpoře nových členů, nalezení způsobu řešení úkolové situace
- Podpoře ve vyjádření skutečných pocitů atd. (Svoboda, 2007).

V případě, že jsou dvě osoby již v sociální interakci a začínají spolu komunikovat, jedná se o sociální komunikaci. Pro zpřístupnění střetnutí jednotlivce se společenským prostředím je mimo sociální interakci a komunikaci potřeba také složka sociálního styku (Vališová & Kasíková, 2011).

1.1 Interakce ve sportu

Interakce a komunikace mezi učitelem a žáky odehrávající se ve výuce je nazývána tzv. výukovou komunikací (Mareš & Gavora, 2004).

Interakce ve sportu je specifická tím, že žák je bezprostřední součástí psycho-fyzicko-sociální jednotky. Interakcí ve sportu je myšleno neustálé střetávání subjektu činnosti (sportovce) s objektem činnosti (skutečnost, která je aktivitou sportovce modifikována). Vztahy mezi subjektem a objektem jsou v činnosti nabity vnitřními protiklady. Ty jsou zdrojem napětí a příčinou dynamiky činnosti pro sportovní činnost tak charakteristickou (Slepička, 1982).

Většina sociálních interakcí se odehrává během sportovní činnosti nebo přípravy na ni. V rámci sociální interakce učí sportovní činnost preferovat kooperaci, napomáhá sociální mobilitě díky umění doplňování se v činnosti tak, aby byl dosažen společný cíl, či se učí přejímat roli druhého (Teevan,1971; Schafer, 1971; Spirescu, 1971, in Slepička, 1982).

1.1.1 Interakční styl

Styl je relativně stálým rysem osobnosti, je příznačný pro každého jedince a odlišuje ho od ostatních (Čáp & Mareš, 2001). Interakce každého jedince jsou individuální, specifické a typické právě pro něho. Odlišnostmi mezi lidmi, tedy i trenéry jsou ovlivněny vnitřními (intrapersonálními) a vnějšími (interpersonálními) činiteli. Mezi vnitřní činitele patří osobnostní vlastnosti, které se promítají do reakcí, psychických procesů a stavů a podmiňují tak interakční aktivity osobnosti. Dále pak rysy, zkušenosti, věk, zájmy i vztah ke sportu (trenérská filozofie). Mimo tyto činitele hraje v interakci významnou roli i míra sympatií ke svěřencům.

Vnějšími činiteli je pak myšlen typ vyučovaného předmětu, věk či specifika chování (Gavora, 2005). Všechny tyto faktory můžeme označit jako vlastnosti interakce tedy interakční styl. Ačkoli je interakční styl považován za pevnou vlastnost, v průběhu času a vlivem nově získaných zkušeností se mění. Reakce každého trenéra, ve větší či menší míře, lze předvídat. Prvky nebo vlastnosti interakce se u každého s větší či menší pravidelností opakují a projevují, díky čemuž lze předvídat reakce při řešení jednotlivých problémů a předejít případným komplikacím. Pedagog se tedy stává jasně čitelným. (Dytrtová & Krhutová, 2009; Gavora, 2005; Lukas, 2011; Miková, 2006).

Interakční styl vypovídá o zvláštnostech osobnosti pedagoga a reprezentuje ho. Z psychologického hlediska patří styl k rysům osobnosti a je také determinován vrozenými předpoklady, ale i sociální prostředím, učením či výchovou apod. Rys osobnosti je psychická vlastnost projevující se určitým způsobem jednání, chováním a prožíváním. Projevem rysu je styl. Je to tedy pozorovatelné jednání, chování či prožívání, které se s určitou pravidelností opakuje (Janíková, 2012).

Interakční styl je relativně trvalá charakteristika skládající se z 8 dimenzí. Je utvářen převládajícími prvky či vlastnostmi interakce, které se pravidelně opakují a jedince dobře reprezentují. Díky tomu je možné předpokládat, jak se bude daný jedinec v určitou chvíli chovat, jeho chování se stává relativně předvídatelným. Jednotlivé interakční styly se definují pomocí dvou protikladných charakteristik např. autoritativní styl, oproti stylu demokratickému. Někdy se přidával i třetí styl – benevolentní.

Jednotlivé dimenze interakčního stylu jsou:

- Organizátor – žáky hodně naučí
- Pomáhající – jestliže žáci něčemu nerozumí, pomůže jim

- Chápající – dokáže pochopit nedostatky žáka
- Vedoucí k zodpovědnosti – dává žákům možnost rozhodovat o věcech supiny/třídy
- Nejistý – je váhavý
- Nespokojený – cokoli žáci udělají, nikdy se mu nelíbí
- Kárající – mívá pichlavé poznámky
- Přísný – vyžaduje od žáků naprosté soustředění

Tyto dimenze můžeme zobrazit na osmi osách, které společně tvoří osmiúhelník. Díky tomuto znázornění jsou lépe vidět nejen hodnoty v jednotlivých dimenzích, ale také je jednodušší pochopit vztahy mezi nimi. V grafu umístěné dimenze naproti sobě vyjadřují protikladné vlastnosti. Toto protikladné umístění bylo vytvořeno na základě protikladných dimenzí osobnosti, které původně vypracoval T. Leary (1957). Není tedy náhodné (Gavora, 2005).

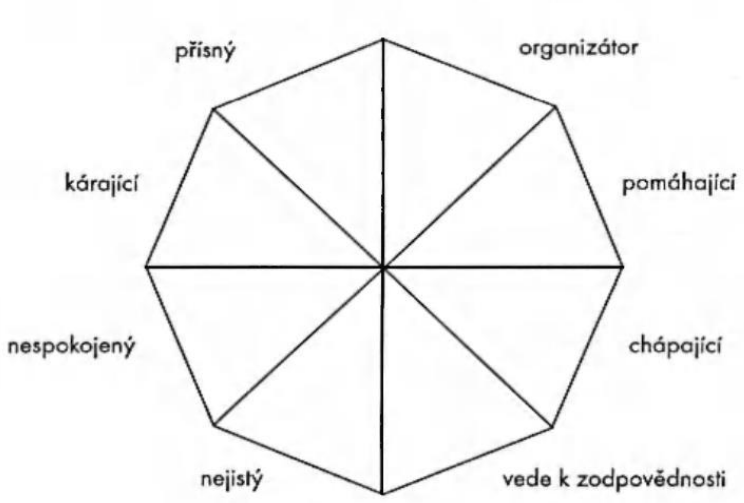

Obrázek 1. Model učitelova interpersonálního chování v interakci se žáky (Mareš & Gavora, 2004, 108)

Interakční styl učitele neboli pedagoga se skládá tedy z osmi charakteristik, které se nazývají dimenze a jsou blíže popsány výše. Autory modelu, díky kterému je možné popsat interakční styl pedagoga komplexněji, jsou holandští profesoři Wubbels, Créton a Hoomayers. Učitelé se svými interakčními styly liší. Každý je silnější v jiných dimenzích a naplní tak

interakční dimenzi jiným způsobem (Wubbels, Créton & Hoomayers (1987), in Gavora, 2005).

Interakční styl je reakce učitele vůči žákům, ke které dochází v edukačním prostředí pomocí vyučovacích metod (Dytrtová & Krhutová, 2009). Je předvídatelný a žáci se tak na reakce učitele či trenéra mohou připravit nebo je záměrně vyvolat. Díky tomu dochází k lepší orientaci ve výuce či tréninku. Je možné předvídat, co daný učitel či trenér od svých svěřenců očekává (Janíková, 2012).

Interakční styl pedagoga, v našem případě trenéra, je tvořen podstatnými charakteristikami záměrného i spontánního působení na svěřence, postoj trenéra ke svým svěřencům vzájemné emoční vztahy trenéra a svěřenců, míru a způsoby kladení požadavků a jejich kontrolu, druh a množství odměn a trestů. Obsahuje také upevněné postupy, techniky, strategie, ale i názory trenéra na svěřence a na výchovu, ať už jsou formulované nebo nevyslovené.

Interakční styl trenéra je determinován (Sirotová, 2000; Janíková, 2012).

- Společensko-historickými podmínkami
- Osobními zkušenostmi a vlastnostmi trenéra
- Vlastnostmi a zkušenostmi jeho svěřenců, jejich chováním obecně a zejména ve výchovných situacích

Interakční styl pedagoga ovlivňuje úroveň emocionální inteligence. D. Golenman (1997) zdůraznil emocionální inteligenci osobnosti jako schopnost, která umožňuje člověku zpracování informací v interakčních sociálních aktivitách jak z vnitřního prostředí, tzv. intrapersonální informace, tak informace vznikající při kontaktech s druhými lidmi- interpersonální informace (Dytrtová & Krhutová, 2009).

Pro správné utváření interakčního stylu pedagoga či trenéra je nutné využít inteligenční potenciál k řešení vzniklé situace tak, aby byla zachována rozvaha i sebeovládání, situace byla adekvátně zhodnocena a pochopena. Na základě této analýzy možné formulovat možnosti řešení, přijaté řešení realizovat a na základě úspěšnosti regulovat další rozhodování (Mikšík, 2001).

Interakční styl každého pedagoga je dále ovlivněn jak charakterovými vlastnostmi, tak i pedagogickými dovednostmi a didaktickou strategií (Dytrtová & Krhutová, 2009).

S narůstající praxí se interakční styl stává relativně stálou charakteristikou a interakční styly jednotlivých pedagogů se mohou rapidně lišit (Gavora, 2005).

Charakteristika jednotlivých dimenzí trenérského stylu (Dytrtová & Krhutová, 2009; Mareš & Gavora, 2004):

- **Organizátor** – má přehled o dění, udrží pozornost svěřenců, naučí, upozorňuje na dění dopředu, úkoluje, vysvětluje a usměrňuje pozornost
- **Napomáhající** – je důvěryhodný, přátelský, umí pomoci, vytváří příjemnou atmosféru a zajímá se
- **Chápající** – tolerantní, trpělivý, vyslechne, je empatický, chápe nedostatky, přijímá omluvy, hledá způsoby je otevřený a chápavý
- **Vedoucí k zodpovědnosti** – dává prostor k rozhodování, respektuje návrhy svěřenců, dává volnost, svobodu, očekává za to zodpovědnost, je velkorysý
- **Nejistý** – váhavý, zmatený, často si neví rady a snadno je vyveden z míry, připouští své chyby, bývá zmatený, maskuje svou nevědomost
- **Nespokojený** – je podezřívavý, nevrlý, mrzutý a zamračený, vyptává se, čeká na ticho, věčně nespokojený s výkonem svěřence
- **Kárající** – snadno rozčílitelný, často se špatnou náladou, povýšený, podezřívavý, rád rozkazuje, trestá a upozorňuje na chyby, je sakrastický
- **Přísný** – má vysoké požadavky, trvá na pravidlech, hodnotí přísně, vyžaduje stoprocentní soustředění a poslušnost, drží svěřence zkrátka

Interakční styl každého pedagoga se liší, proto také naplnění interakční dimenze je pokaždé odlišné. Činnost pedagoga je na jedné straně ovlivňována vnitřními činiteli, kterými jsou osobnostní vlastnosti a jeho subjektivní koncepce vedení tréninku či hodiny. Na straně druhé ji ovlivňují vnější činitelé, mezi které patří typ vyučovaného předmětu či sportu, věk jeho svěřenců a jejich specifika aj. Reagování svěřenců na trenéra, a naopak nazýváme interakcí. Interakce vzniká vždy vzájemným působením dvou jedinců a ze strany pedagoga má určité vlastnosti, které se pravidelně projevují a opakují. To se označuje jako interakční styl a je to relativně trvalá charakteristika, která učitele dobře vystihuje. Jelikož se jedná

o trvalou vlastnost, jsou žáci schopni chování pedagoga předvídat a naplňovat tak jeho očekávání (Gavora, 2005).

1.2 Trenér

Pojem trenér je převzatý z anglického „treiner“, které ale označuje člověka pečujícího především o fyzickou kondici sportovce. Českému chápání významu slova trenér odpovídá spíše anglické „coach“. Toto slovo označuje „specifickou roli trenéra, jenž vede jedince nebo družstvo v přímé soutěži – usměrňuje jeho technický či taktický projev, fyzické nasazení podle konkrétního průběhu sportovního zápolení“ (Jansa et al., 2007, 165). Trenér je tedy označení funkce člověka, který zajišťuje a vede trénink sportovce (Svoboda, 2007).

V pedagogickém slovníku je trenér popsán jako „profese pedagogickém charakteru uplatňující se jednak ve sféře sportu, jednak v profesním vzdělávání jako instruktor při výcviku praktických dovedností v různých odvětvích“ (Průcha, Walterová & Mareš, 1998, 31).

Trenér je tedy specifická pedagogická profese, ve které jedinec vykonává přímou pedagogickou činnost, která je vymezena v zákoně č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (§2, §3 a §21). Její základní vymezení můžeme najít především u Pierra de Coubertina, zakladatele moderních olympijských her (Svoboda & Vaněk, 1986, 119).

Trenérství je definováno jako „funkce člověka, který zajišťuje, a hlavně vede trénink sportovce“ a představuje poměrně mladou profesi (Svoboda, 2007, 118).

Práce trenéra může mít různé podoby a trenér tak může zastávat mnoho rolí. Mezi hlavní činnosti trenéra patří organizační zajištění činnosti, vedení a řízení tréninkového procesu a vedení utkání či soutěží (Votík, 2005).

Dříve trenér ve sportu nebyl potřeba. Jeho činnost nahrazovali zkušení sportovci, což dávalo sportu jistou nezávaznost. S rozvojem sportu se začal rozvíjet i trénink, což mělo za následek vymýšlení nových způsobů přípravy. O trenérské funkci se dalo hovořit až v případě, kdy sportovec skončil svou aktivní kariéru a zaujal pozici rádce (Svoboda, 2007).

Podle Svobody (2007) stačí minimální zkušenost a absolvovaný krátkodobý kurz na to, aby se člověk mohl stát trenérem. Stát se trenérem není těžké, a proto mnoho lidí vidí toto povolání jako jednoduché. Opak je ale pravdou a rozdíly v kvalitě trenéra jsou ve většině případů zřejmé na první pohled. „Trenérská práce je především interakční, nestačí tedy jen

vědomosti, všeobecné i pedagogické a psychologické ani slavné jméno z předchozí sportovní kariéry“ (Dovalil et al., 2008, 136).

Trenérství se v poslední době velmi rozvíjí a rostou tak nároky nejen na vzdělávání, hloubku poznatků či vůdcovské, strategické a taktické schopnosti trenéra, ale i na jeho pedagogickou zodpovědnost. Trénink lze vnímat jako vyučovací proces, ve kterém se čím dál častěji uplatňují moderní technologie, lékařství i společenské vědy (Armour, 2001).

Práce trenéra obsahuje dvě složky, teoretickou a praktickou. Základem teoretické složky je vzdělání, zkušenost a schopnosti trenéra. Praktická činnost obsahuje interpersonální kontakt, tedy interakci se sportovci, která je potřebná k výsledkům daného sportovce nebo týmu. Hlavními úkoly trenéra je výkon a výchova (Svoboda & Vaněk, 1986). Realistická role trenéra má dva hlavní úkoly, a to sportovní úspěch a výchovné působení (Svoboda, 2007). Trenér by měl své svěřence vést v přípravě i v následné soutěži. Jeho role se ale uplatňuje i v komunikaci s vedením, médii, fanoušky apod. (Buzek et al., 2007).

1.2.1 Osobnost trenéra

Pojem osobnost označuje uznávaného, kladně přijímaného člověka, který je svérázný svým životem a jednáním. Naopak z psychologického pojetí je osobnost každý člověk s jedinečnou strukturou svých psychických vlastností a dispozic (Průcha, Walterová & Mareš, 1998)

Pochyby o odpovídajícím vzdělání trenérů již vymizely, avšak stále se najdou tací, kteří staví výše minulou slávu. Často také můžeme slyšet, že je někdo dobrý trenér, ale špatný kouč. Aby obě tyto sféry byly v rovnováze, je potřeba souhrn schopností a dovedností. Mezi komplex dovedností trenéra Svoboda (2007) řadí:

- Klidný přístup k řešení problémů
- Rychlé navození pracovní atmosféry
- Utváření vřelého kontaktu
- Volba vhodného způsobu prezentace úkolů
- Precizní komunikace
- Vystižení vhodného okamžiku k zákroku atd.

Osvojení těchto dovedností je více či méně podmíněno některými vlastnostmi každého trenéra. Pokud trenér disponuje adekvátními dovednostmi, dokáže své svěřence povzbudit i zkáznit, stmelit kolektiv a dovést ho k samostatnému výkonu, čímž své dovednosti a vědomosti předává (Svoboda & Vaněk, 1986).

Mezi osobnostní charakteristiky trenéra dle Votíka (2005) patří:

- Organizační schopnosti
- Komunikativní schopnosti
- Emoční stabilita (temperament)
- Ctižádostivost
- Odpovědnost
- Skromnost aj.

Trenér by měl vždy být důsledný, jeho činnost organizovaná a promyšlená. Při práci se svěřenci není prostor pro laxní přístup, zjednodušování problém či nedbalé a nezodpovědné chování. Trenér by měl vždy odvádět profesionální pedagogickou práci, jen tak se dokáže vyrovnat se všemi nároky této profese a dostane se mu uspokojení z dobře vykonané práce (Svoboda, 2007).

Svoboda a Vaněk (1986) poukazují, že vlastnosti, které se promítají do činnosti trenéra, jsou prezentovány třemi způsoby:

a) na základě zkušeností

b) na podklad teoretických požadavků a analýz nároku činnosti

c) na základě empirických šetření

Předpokladem pro schopnost vést malou skupinu jsou vlastnosti jako je charakter, sebekontrola, dominantnost, smělost a radikálnost. Nemalou roli zde hrají i schopnosti jako je praktičnost, kombinační schopnosti a schopnost snášet psychickou zátěž (Svoboda, 1996).

Podle Lefebvra a Bedarda (in Svoboda, 1996, 68) chce-li se trenér orientovat v tom, jak působí jako osobnost, musí znát svůj sport, svoje svěřence a sebe samého. Nestačí pouze vědět, jaký má trenér být, jaké má mít vlastnosti, ale také jak má jednat a počínat si v trenérské činnosti. Velmi důležitá je tedy dynamická stránka jeho osobnosti (Votík, 2005).

Butt (in Svoboda, 1996) u trenérů vyzdvihuje entuziasmus, opravdovost a přímost ve vztahu ke sportovci, zájem o jeho problém, porozumění, důvěru a kompetenci. Důležitý je výkon, nejen vítězství. Ne vždy se však na výkonu, vzhledem k neměřitelnosti disciplíny a subjektivním názorům poroty, zakládá výsledek. Většina trenérů, dle mého názoru, se snaží svým svěřencům vštěpit lásku k tanci a smysluplnému trávení volného času, nikoli pouze k medailím.

I po trenérovi tance je požadována odborná připravenost dle své specializace, kde je třeba počítat s určitou variabilitou. Do této připravenosti patří nejen úprava zevnějšku, ale i organizovanost a výhodou je přirozená autorita, otevřenost, spravedlivý a laskavý přístup. Důležité je i vhodné a inspirující oblečení, které je zároveň takové, že svěřenec může názorně vidět jednotlivé pohyby. Trenér tance také musí mít dostatečné znalosti anatomie v nutném rozsahu pro výuku, ke kterým patří znalost funkce kosterního i svalového aparátu. Dále pak by měl disponovat znalostmi z psychologie, aby mohl zdárně vést hodinu. Zde je vekou výhodou praxe, která je teorií nenahraditelná (Johnson, 2005).

Trenér tanečního sportu zastává různé funkce:

- Učitel tance – vysvětluje techniku tanců
- Choreograf – staví soutěžní choreografie
- Korektor – řeší estetické a hudební provedení tance či programu
- Trenér – stará se o fyzickou přípravu tanečníků (Němeček, 2014)

Souhrnů vlastností trenéra lze najít mnoho. Ačkoli jsou z mnoha ohledů pravdivé, nelze s jistotou tvrdit, že úspěšný trenér potřebuje všechny uváděné vlastnosti, které tvoří ideál trenéra (Svoboda, 1996).

1.2.2 Role trenéra

Změna sportovce v trenéra se pojí se změnou chování, konkrétně se zvýšenou zodpovědností. Úspěšnost trenéra je odrazem jeho plnění rolí. Často se od něj očekává jednak sportovní spěch vedeného týmu, ale také pozitivní výchovné působení, které rozvíjí osobnost a individualitu jeho svěřenců jednotlivě, ale i celého týmu (Svoboda, 2007).

Role trenéra se pojí s četným očekáváním ať už ze strany svěřenců a jejich rodičů, tak i oddílového vedení. Očekávání však nejsou většinou jednotná, což trenérovi přináší značné problémy. Jak svou roli naplní „je do určité míry dáno jeho osobností“ (Svoboda, 2000, 127).

Úkolem trenéra je vytvořit tzv. bezpečný prostor. Je také důležité, aby při své práci dokázal rozpoznat negativní jevy a včas na ně reagovat. Cílem by pak mělo být vybavit své svěřence určitými kompetencemi, ale i naučit je odolávat nástrahám dneška (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008).

Trenér učí sportovce pracovat se svou chybou, zaměřuje se na zlepšování výkonu prostřednictvím opakovaného trénování. Veškerou tuto činnost koriguje a reviduje, což vede k odhalování nedostatků a chyb. Jeho svěřenec má tak možnost, díky zpětné vazbě, získávat nové zkušenosti, které upevňuje aplikací nabytých vědomostí v konkrétní situaci (Horská, 2009).

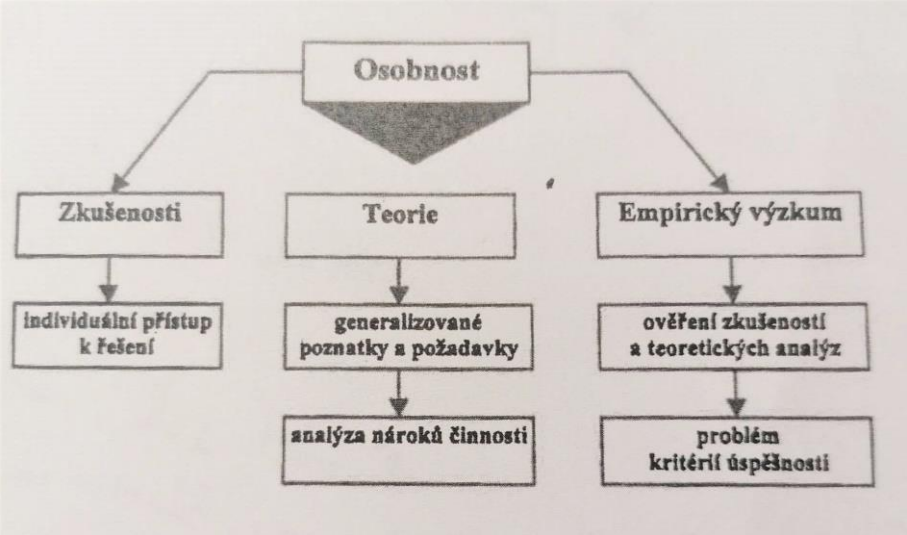

Obrázek 2. Přístupy k informacím o potřebných vlastnostech trenéra (Svoboda & Vaněk, 1986, 120)

Sportovní trenér je specifická činnost, jehož role i poslání se v souvislosti měnícího se světa modifikují. Lze identifikovat dva základní druhy trenérů:

- Trenér orientovaný na osoby participující ve sportu

  a) Trenér začátečníků (všech věkových kategorií)

  b) Trenér rekreačně sportujících

- Trenér výkonnostně orientovaných sportovců

  a) Trenér talentovaných sportovců (všech věkových kategorií)

  b) Trenér profesionálních sportovců

Je tedy patrné, že trenéři působí jak ve sportu vrcholovém či výkonnostním, tak i ve sportu rekreačním a školním (Jansa et al., 2007)

Trenér je i není členem skupiny. Ačkoli je řídícím prvkem skupiny, při soutěžích ustupuje do pozadí a výsledky jsou tak v rukou jeho svěřenců. Jansa (2007) vyčleňuje vzhledem ke komplexnosti nároků na chování trenéra 6 dimenzí sociální role:

- Informátor – informuje, instruuje, vysvětluje, koriguje, předvádí a poučuje
- Důvěrník – vnímá problémy svěřenců a je schopen je řešit
- Ukazňovatel – vyžaduje poslušnost, dodržování příkazů, kárá a trestá
- Motivátor – chválí, odměňuje, podněcuje k aktivitě a stimuluje
- Referent – přenáší řešení problémů na jiné (např. výbor tělovýchovné jednoty)
- Vychovatel – působí na osobnost sportovce, soustřeďuje se na morálně-etické hodnoty vedení, upřednostňuje výchovnou složku

Mimo tyto dimenze, které naznačují jen obecně chování trenéra, je důležité sledovat postoje k určité osobně, činnosti, tréninku, věci apod. Trenér totiž svými postoji ovlivňuje své svěřence a díky změnám v postojích může nejlépe působit právě na osobnost sportovce.

Role trenéra má mnoho dimenzí, které záleží na různorodosti očekávání. Hlavním posláním trenéra je rozvíjet výkonnost družstva, tedy sportovní úspěch, ale také působit pozitivně na rozvoj osobnosti svých svěřenců, tedy výchovné působení (Svoboda & Vaněk, 1986).

1.2.3 Typologie trenéra

Způsob, jakým trenér přistupuje a komunikuje se svými svěřenci, ovlivňuje ve velké míře nejen výkon, ale i motivaci a radost z vykonávané činnosti (Jansa, Kocourek & Kovář, 2009).

„Typ, je vzor pro lidi, u nichž jsou stejné znaky uspořádány stejným způsobem“ (Svoboda 2007, 120).

Typologie je proces roztřídění trenérů podle osobnostních charakteristik s podobnými projevy do skupin podle různých kritérií. Vždy se dotýká jedné nanejvýš několika vlastností trenéra a nedokáže pokrýt celou jeho osobnost (Buzek et al., 2007).

„Typologie je roztřídění jedinců s podobnými osobnostními rysy či tendencemi v jednání (chování) do určitých relativně homogenních skupin“ (Jansa et al., 2007, 174).

Nejznámější teorii temperamentu vytvořil Hippokrates (460-337 př. n. l.). Do povědomí lidí se dostala díky Galénovi (129-199) a dala vzniknout stále používaným pojmům pro označení temperamentových typů jako je sangvinik, cholerik, flegmatik a melancholik. Ačkoli se jedná o již méně používanou typologii, její přínos je třeba spatřovat v samotné typologii lidí na základě rozdílných typů chování (in Blatný et al., 2010).

V české odborné literatuře je možné často narazit na typologii trenéru dle Tutka a Richardse (1971 in Svoboda 2007, 121). Rozlišují 5 typů trenérů podle způsobu vedení skupiny:

- Trenér autoritářský (studený nos) – vyžaduje dokonalé plnění úkolů, naprostou poslušnost a kázeň. Trvá na striktním dodržování pravidel a plánů, je upjatý a se sportovci nenavazuje přátelský kontakt. Hodně trestá, vyhrožuje, bývá zlý a tím i často neoblíbený. Mezi jeho přednosti patří pořádek a přehled v plnění úkolů. Citově slabší jedinci často selhávají, nedokážou se s tímto typem ztotožnit.
- Trenér intenzivní (hnavý) – řazen do podkategorie trenéra autoritářského, je však více emocionální. Mívá nereálné nároky a je stále nespokojený, čímž jedince často odrazuje, bere si vše osobně, dramatizuje situace.
- Trenér snadný (lehce vše překonávající) – nic ho nepřekvapí, stále „nad věcí“, velmi sebejistý, často tedy improvizuje. Samotný trénink tedy nebývá

dostatečně efektivní, mezi sportovci panuje volnost a nezávislost. Opačný typ intenzivního trenéra.

- Trenér přátelský (prima chlapík) – pravý opak autoritářského trenéra. Při řízení tréninku se dokáže přizpůsobit, zkouší nové věci, zajímá se o individualitu sportovce, motivuje. Členové jeho týmu drží pospolu, atmosféra v kolektivu je uvolněná, avšak ostýchavější jedinci mohou být pod vedením tohoto trenéra mírně blokovaní. Často bývá vnímán jako „slabý“ trenér.
- Trenér chladný počtář (obchodnický) – neustále se vzdělává, vše propočítává. Uvažuje logicky a získává potřebné informace pro dobrý výkon sportovce. Chybí mu ale lidský přístup k práci i sportovcům, působí chladně.

Dle Jansy et al. (2009) existují tři typologie trenérů:

1) Typologie podle vztahu ke svěřenci

V této typologii jsou trenéři rozděleni na dva typy. Autoritativní trenér je ironický, podceňuje, vyvolává konflikty a uplatňuje své názory bez ohledu na svěřence. Druhým typem je sociální trenér, který naopak se svěřenci diskutuje, je přátelský a dává volnost, ale hůře se prosazuje

2) Typologie podle zaměřenosti v pedagogických postupech

Zde se trenéři dělí na vědecko-systematické a empirické. Pro vědecko-systematického trenéra je typická dokonalá příprava a promyšlenost společně s otevřeností novým poznatkům a přístupům. Naopak empirický typ přípravu podceňuje, je spíše praktik.

3) Typologie podle řízení sportovce v soutěži

Podle řízení sportovce rozlišujeme tři typy trenéra: taktický, emocionální a psychologický trenér. Taktický trenér je velmi dobře informovaný o soupeřích a svěřenci neustále radí. Emocionální trenér reguluje emoce a udržuje při soutěži dobrou náladu. Psychologický trenér výborně zvládá interpersonální konflikty, stimuluje sportovce a dokáže velmi dobře motivovat.

Trenéry zle také rozlišovat, dle způsobu vedení skupiny na:

- Autokratické (autoritativní) vedení skupiny-Trenér rozhoduje sám, dává příkazy a svěřenci mají minimální možnost rozhodovat. Vede tým na základě možnosti udílet odměny, výtky či postihy. Využívá agrese, velkého napětí a závislosti skupiny na sobě samém (Blažek, 2014).
- Demokratické vedení skupiny-Je méně direktivní přístup, při němž jsou brány v potaz názory a postoje svěřenců a je založen na přesvědčování. Takový trenér se zajímá o svěřence, podporuje je v samostatnosti, iniciativně, motivuje odměnou, dokáže využít předností, zajímá se o mezilidské vztahy a jde příkladem. Odměnou je mu respekt, dobrovolná aktivita a spokojenost svěřenců (Blažek, 2014; Plevová et al., 2012).
- Liberální vedení skupiny-Zaručuje trenérovi vysokou oblibu a prestiž. Je typické smířlivostí a snášenlivostí trenéra, svěřenci mají volnost při plnění a dosahování svých cílů, což může vést i ke snížení autority, malé organizovanosti i slabé výkonnosti (Plevová et al., 2012; Molek, 2008).

Dalšími typologiemi, které lze použít je pedagog, organizátor a specialista. Zde se jedná o rozdělení typologie trenérů podle výkonnostní úrovně jejich svěřenců. Další možností je rozdělení dle způsobu sestavování tréninkového programu. Zde se trenéři dělí na novátory, tradicionalisty a improvizátory. Trenéry lze také dělit podle zaměřenosti pedagogických přístupu na vědecko-systematické, empirické, taktické, emocionální či psychologické (Česká basebalová asociace, 2010).

1.3 Tanec

Tanec nelze univerzálně definovat, a to z mnoha důvodů, pro které lidé tančí – smutek, oslava, poděkování, uzdravení, demonstrace fyzické zdatnosti, prosazování individuality, pobavení, ale i provokace nebo i zachování kulturního dědictví. O tanci je možno smýšlet jako o neverbálním způsobu komunikace, kdys pohyb je rytmický a instinktivní a pramení z touhy po osobním vyjádření a společenském spojení (Kantorovská, 2019).

Je to celoroční pohybová aktivita, která klade vysoké nároky na vytrvalostní a anticipační schopnosti jedince. Provozuje se v uzavřeném prostředí a má specifické nároky i na prostor a kvalitu podlahové krytiny. Zpravidla je provozována smíšenou dvojicí a díky

psychologické náročnosti se řadí mezi sporty esteticko-koordinační, jež patří do skupiny senzomotorických sportů (Harvanová, 2010).

Tanec je jedna z pohybových aktivit, která je doprovázená hudbou a pro každého jedince znamená něco jiného. Může to být druh zábavy, koníček, u kterého trávíme více hodin a najdou se i lidé, pro které je tanec vším (Navrátová & Vašek et al., 2010).

Tanec je sportovní disciplína a na vrcholové úrovni se limitně blíží umění. Nemá však přesně danou definici. Ráda bych ale zmínila ty formulace, se kterými se ztotožňuji: „Tanec je pohyb kultivovaný, vytvářený z vnitřního pocitu a radosti z pohybu samého, z určité představy, z hudebního zážitku.“ (Jeřábková, 1979, 10).

„Tanec je prostředek k uspořádání kategorizování zkušenosti. Tanec je také komplexem komunikačních symbolů a může srozumitelně reprezentovat segmenty psychického života.“ (Čížková, 2005. 31).

Tanec je neoddělitelnou součástí kultury každého národa stejně jako hudba, zpěv, kultivované řeč a herectví (Degen, 2003).

1.3.1 Význam tance

Tanec je fenomén, který každý chápe jinak. Může být a často také je volnočasovou aktivitou. Volný čas má mnoho definic. K tanci se dle mého názoru hodí definice od Jiřího Němce (2002), který tvrdí, že volný čas je časem, ve kterém je člověk sám sebou. Sebepojetí a tvořivost jedince, ke které dochází během tance, pomáhá k lepšímu uvědomění si vlastního těla i vlastní existence a identity – sebeuvědomění (Nolen-Hoeksema, 2012).

Tanec jako zájmový kroužek hraje velkou roli v socializaci. Díky kolektivu se stejným zájmem lze nalézt nové přátele a díky společné aktivitě získat nejen kladný vztah k pohybu, správné držení těla, ale také probudit tvořivost, kolektivní spolupráci, sebejistotu, odpovědnost a zdravou soutěživost (Cveklová, 2008).

Díky tanci je také možné zlepšit svůj zdravotní stav. Prokazatelně zlepšuje funkci oběhové soustavy, držení těla a bolesti zad díky zpevnění hlubokých svalů či zpevnění většiny svalstva, snižuje podkožní tuku, ale i psychické napětí a zmenšuje stres. Dle studie v New England Journal of Medicine má tanec vliv také na zbrždění počínající demence díky pozitivnímu vlivu na mozek. Tanec je tedy možná nejdokonalejší způsob, jak si uchovat trvalé mládí (Blenfordová, 2008).

Tanec, také jako zájmová činnost, spadá také do primární prevence negativních nebo nežádoucích jevů. Cílem organizované zájmové činnosti je v tom, aby byly vytvářeny návyky na aktivní a společensky žádoucí využívání volného času (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008). Tanec, respektive skupina tanečníků utváří sociální prostředí, které je důležité pro určení každého z nás a udávání životního směru. Díky pocitu, že patříme do nějaké skupiny, dochází k uspokojování potřeb, jako je pocit bezpečí, jistoty a lásky (Pokorný, 2003). V neposlední řadě je možné na tanec pohlížet jako na prostředek ovlivňující fyzické zdraví, ale i duševní stav jedince. Slouží totiž jako prevence stresu, negativních emocí a dalších nežádoucích jevů (Machová & Kubátová, 2009).

Tanec může být i nástrojem komunikace. Může pomoci méně komunikativním jedincům lépe komunikovat, a to především neverbálním způsobem, který pro ně může být přijatelnějším. Probudit tak v těchto jedincích větší sebevědomí a schopnost vyjádřit pocity i vlastní názor (Břízová, 2019).

Tanec se může stát i profesí. Tancem se lze živit ať už jako profesionální tanečník či lektor nebo majitel taneční školy. Je to však velmi náročné, a pokud se člověk chce tancem živit, je potřeba, aby ho pohltil. Tanec pro něj musí být vším a musí mu obětovat spoustu času a stále se v něm vzdělávat, aby udržel krok s nejnovějšími trendy. „Tanec je náročná profese, zvláště dnešní vývoj jde až nad hranice fyzických možností. Tanečník musí ovládat mnoho technik, stylů, metod. Musí umět dobře pracovat s tělem, dobře ho znát a vědět, že má také hlavu cítit emoce.“ (Hošková, 2015).

„Tančit znamená žít, řekla velká španělská tanečnice Argentina, pro mne vše začíná tancem a vše jím končí. Nemohu si představit, že bych měla bez něho existovat. To je nemožné.“ (Rej, 1947, 76). Tanec má pro každého svůj význam jinde, nebo třeba vůbec nikde (Kantorovská, 2019).

1.3.2 Historie tance

První zmínky o tanci sahají až do pravěku, kdy tanec plnil magickou úlohu s jasným cílem úspěšného lovu. Jednalo se o napodobování jistého jevu, doprovázené stylizací a zjednodušováním (Balaš, 2003). Tanec se používal k řadě šamanských obřadů-uzdravování lidí, řešení sporů či oslavování příslušnosti k danému kmenu. Později tanec začal odrážet běžný život lidí jako je setí, rašení rostlinek či sklizeň. Tanec začal být spjatý se vším, co člověka během života doprovázelo – narození dítěte, oslavy svátků, slunce, deště, svatby či úmrtí apod.

Starověká kultura přinesla rozrůstán vesnic, měst i států v čele s vládcem a aristokracie. Vládnoucí třída se prostřednictvím tance bavila, uspokojovala touhu po přepychu. O posun v chápání tance z roviny přepychu do roviny estetiky, radosti, ale i výchovy se zasloužilo Řecko. V Římské říši naopak zprvu převládal sklon k praktičnosti a realistickým tendencím. V době císařství se aristokracie naopak začala bavit velkolepými balety i erotickými tanci striptérek (Moodle AMU).

Středověk byl poznamenán názorem církve, která tvrdila, že tanec směřuje proti bohům a nikoli na jejich oslavu a počest. Důvodem byl především sexuální náboj tance. Lidé tak nesměli tančit o svátcích u kostelů. Z tohoto důvodu začali vyhledávat jiná místa či příležitosti, jako byl masopust, posvícení, obžínky či májové slavnosti (Taneční magazín).

Ve 13. – 14. století vznikaly tzv. cechovní tance vyjadřující určité řemeslo. Století 12. – 14. přálo rozvoji dvorského tance provozovaného šlechtou při četných hostinách a zábavách. Ve 14. století Evropu zachvátila morová epidemie, která měla za následek i fakt, že se lidé snažili pomocí tance ochránit od všeho zlého. Vznikl tak dodnes známý „Tanec svatého Víta“ – tehdy masově provozovaný, spočívající ve velmi bujném pohybu celého těla za doprovodu omamující hudby až do úplného vyčerpání (Dosedlová, 2012).

Nadcházející 15. a 16. století našlo inspiraci v renesanční Itálii a uznání v nejvyšší společnosti se těšila profese tanečního mistra. Ve století 17. a 18. tanec přestal být pouhou kratochvílí, stal se významnou součástí vzdělávání a sloužil jako test sociálního postavení. V roce 1661 byla založena Královská taneční akademie věnující se výuce tance a baletní choreografie. Konec 18. a první polovina 19. století byl zaveden tanec na špičkách i elegantní akrobatické prvky. Balet se vlivem společenských změn vyvíjel dále pouze ve Francii, Rusku a v Itálii. O jeho návrat na světové divadelní scény se zasloužila ruská baletní škola až ve 20. století (Rusková, 2003).

Dvacáté století již chápe tanec především jako formu pobavení, jehož cesta přirozeně souvisí s rozvojem nových hudebních stylů. Období po 1. světové válce se neslo v duchu uvolnění a snahy co nejdříve zapomenout na prožité útrapy. Nazývá se obdobím tzv. jazzového věku. Jazz svými černošskými kořeny uchvátil umělce i veřejnost. Třicátá léta přivedla na scénu swing a swingový tanec jeho představitelem byl Fred Astair. Swingovou éru ukončila 2. světová válka (Balaš, 2003).

Poválečné Československo bylo podřízeno vzoru a doporučením ze strany Svazu sovětských socialistických republiky a společenský tanec byl považován za buržoazní přežitek.

V 50. letech odstartovala v Americe éra rokenrolu, který využívá akrobatické prvky ve svižném tempu a vyznačuje se také dynamickými pohyby celého těla. V 60. letech přišel a scénu twist a 70. léta stála za zrodem diskotékových tanců (Balaš, 2003). Díky nim vznikala řada tzv. tanečních novinek, což u nás vedlo od 80. let k pořádání každoroční soutěže ve stylech funky, afro či bumb. Tyto novinky se poprvé netančily v páru, ale v celé skupině, což vytvářelo euforickou atmosféru mezi zúčastněnými (Fiedler, 2003).

Pádem totalitního režimu se otevřely nové možnosti v poznávání a přiblížení tance veřejnosti a vznikaly soukromé taneční školy. V 90. letech minulého století se začal používat pojem Contemporary dance – v českém pojmenování současný tanec. Tento druh tance navazuje na moderní taneční linii a snaží se zpochybňovat a rozebírat předchozí taneční formy. Tím se stává čím dál zajímavějším a atraktivnějším jak pro samotné tanečníky či choreografy tak i pro oko diváka (Nováková, 2014)

Ačkoli se dá říct, že k velkým objevům a zásadním průlomům v oblasti tance ke konci 20. století nedošlo, stále platí, že současný člověk vnímá a užívá si tanec hlavně pro zábavu, ať už sportovní či uměleckou. Nepřeberné množství tanečních stylů se stále vzájemně ovlivňuje, rozvíjí, obohacuje a inspiruje, avšak si nadále střeží svá specifika, díky kterým je lze základně odlišit.

1.3.3 Contemporary

Comtemporery, v českém pojmenování současný tanec, řadíme do kategorie moderního tance (dále modern dance). Do této kategorie patří také street dance, street dance show, disco dance, disco show, contemporary dance, jazz dance, balet formace, art show, belly dance, oriental folk a tap dance.

Contemporary je styl expresivního (výrazového) tance, který kombinuje prvky několika tanečních žánrů jako je Modern dance, Jazz Dance a Lyrical Dance či klasického baletu. Klade tedy velký důraz na porozumění hudbě, rytmu či prostoru kolem tanečníka. Velmi důležité je zde také technické provedení (Fitzgerald, 2017).

Původně ovšem vznikl jako protest proti upjaté technice právě výše zmíněného baletu. Mezi jedny z jeho hlavních představitelů patří Martha Graham, americká tanečnice

a choreografka, jejíž přínos na poli moderního tance by se dal přirovnat k přínosu Picassa na poli moderního malířství. Odhodila baletní špičky a zaměřila se na bosou práci nohou. Toto její nové pojetí tance se záhy stalo uznávanou technikou tance. Jedná se o práci s podlahou a celým tělem, doprovázené dechem. (Nováková, 2014). Typické pro contemporary jsou ladné pohyby, často využívaná kontaktní improvizace nebo release technika. Tato technika se zaměřuje na dýchání a uvolnění svalstva. Contemporary může také zahrnovat cvičení jógy, pilates a bojových umění (Obradovic, 2016).

Typickými představiteli jsou např. José Limon, Alvin Ailey, Lester Horton a další, zabývající se právě výše zmíněnými technikami, které se s contemporary pojí. Vzhledem ke stálému vývoji všech tanečních stylů není třeba použít pouze techniky zmíněných představitelů v jejich původní formě. Je žádoucí využít i nové, experimentální a originální pojetí techniky současného tance (Giguere, 2018).

Produkce ve stylu moderního tance je určena běžnému člověku pro potěchu oka a ducha formou sledování daného představení. V této disciplíně lze v České republice soutěžit v rámci několika organizací sdružující taneční školy. Největší a jedinou organizací, s možností nominovat tanečníky na Mistrovství světa International Dance Organization (dále jen IDO) je Czech dance organization (dále jen CDO).

Ačkoli lze soutěžit jako jednotlivec nebo v páru – označováno jako duo, trio, nejčastější soutěžní kategorií jsou stále velké skupiny, které tvoří osm až dvacet čtyři tanečníků. Tanečníci jsou vždy rozdělováni do věkových kategorií na mini, dětskou, juniorskou, hlavní či seniorskou věkovou kategorii. Dělí se i dle výkonnostních kategorií na hobby, druhou ligu a extraligu.

V Cotemporary se posuzuje provedení tanečních pohybů i námět, dějová linka, která sice může být, ale není na ni kladen důraz jako v art show. Téma i zvolená hudba by měla korespondovat s věkovou kategorií tanečníků – u dětské věkové kategorie je zakázáno využití temných a negativních témat. Akrobacie je zde povolena, avšak nesmí převažovat. Taktéž jsou povoleny ruční a podlahové rekvizity (Czech dance organization, 2019).

2 Cíle

Cílem diplomové práce je zjistit, jaké jsou rozdíly v interakčních stylech trenérů Contemporary, jaký interakční styl trenéři Contemporary vybraných tanečních škol a klubů uplatňují v rámci své tréninkové jednoty z pohledu svěřenců hlavní (dospělé) věkové kategorie a jich samotných a jaký je „ideální“ interakční trenérský styl trenéra Contemporary z pohledu svěřenců i oslovených trenérů tanečních škol a klubů.

2.1 Dílčí cíle

A. Identifikovat interakční styl trenérů Contemporary z pohledu vybraných trenérů a jejich svěřenců.

B. Identifikovat ideální interakční styl trenérů Contemporary z pohledu vybraných trenérů a jejich svěřenců.

2.2 Výzkumné otázky

1) Jaký je interakční styl trenérů Contemporary hodnocený z jejich vlastního pohledu (sebereflexe)?
2) Jaký je interakční styl trenérů Contemporary hodnocený z pohledu jejich svěřenců?
3) Porovnání interakčního stylu trenérů Contemporary s pohledem tanečníků na jimi uplatňovaný interakční styl?
4) Jak vnímají ideální interakční styl trenéři Contemporary z vlastního úhlu pohledu?
5) Srovnání interakčního styl trenérů Contemporary s jejich pohledem na ideální interakční styl trenéra
6) Srovnání pohledu trenérů Contemporary a tanečníků na ideální interakční styl trenérů.

3 Metodika

3.1 Výzkumný soubor

Výzkum byl realizován v lednu 2021 v 6 tanečních školách a klubech Pardubického kraje, registrovaných pod stejnou taneční organizací, a to CDO. Tato organizace je jedinou s přímým postupem na Mistrovství světa IDO a všech 6 tanečních škol se účastní již jejích regionálních kol se svěřenci hlavní (dospělé) věkové kategorie.

V rámci výzkumu bylo osloveno 117 svěřenců ze 6 tanečních skupin a jejich 7 trenérů. Z jedné taneční skupiny se výzkumu zúčastnili 2 trenéři, kteří trénují stejné svěřence. Nejmladšímu trenérovi bylo 24 let, nejstaršímu pak 45 let. Všichni trenéři mají více jak 10 let praxe ve svém oboru, mají středoškolské vzdělání a 5/7 trenérů má i vzdělání vysokoškolské. Naopak licenci trenéra tance májí pouze 2 oslovení trenéři. Věk oslovených tanečníků se pohyboval od 18 do 31 let a všichni se řadili mezi tanečníky pokročilé v hlavní věkové kategorii. Tanci se věnují více jak 6 let a trénují minimálně 2x v týdnu, čímž splňují podmínky zařazení do nejvyšší možné ligy v CDO, a to extraligy. Oslovení trenéři i jejich svěřenci podepsali informovaný souhlas, který jim byl zaslán prostřednictvím e-mailu.

Všichni trenéři projevili zájem o výsledky a případnou interpretaci výsledků ještě před zahájením samotného výzkumu. Byli také velmi nápomocní a samostatně rozeslali online dotazníky s instrukcemi svým svěřencům přes e-mail či hromadnou online konverzaci, kterou s nimi udržují.

Výzkumné šetření skupin svěřenců probíhalo online. Z důvodu vyhlášení nouzového stavu, kvůli pandemii Covid-19, a tedy i zákazu hromadného sportování a nebyla tedy možnost navštívit taneční školy a kluby osobně. Dotazníky i s přesnými instrukcemi byly rozeslány vybraným trenérům, kteří je poté samostatně rozeslali svým svěřencům. V instrukcích byl také poskytnut kontakt na zadavatele dotazníku, aby kdokoli v případě nejasností mohl požádat o radu. Tuto možnost nikdo nevyužil. U trenérů šetření probíhalo stejně, tedy také pomocí online dotazníků. Trenéři i jejich svěřenci dostali dostatek času online dotazníky vyplnit v pohodlí svého domova.

Návratnost dotazníků u trenérů byla 100 %, u jejich svěřenců pak 90 %.

Ke schválení projektu výzkumné práce Etickou komisí FTK UP Olomouc došlo dne 24.11.2015 pod číslem 33/2015.

Tabulka 1. Charakteristika výzkumného souboru – Trenéři

Trenér	Pohlaví	Věk	Kvalifikace	Délka praxe (v letech)
A	Žena	29	Trenérská licence	10
B	Žena	45	Trenérská licence	25
C	Žena	31	ne	13
D	Muž	29	ne	15
E	Žena	33	ne	10
F	Žena	24	ne	10
G	Žena	30	ne	12

Tabulka 2. Charakteristika výzkumného souboru – Tanečníci

Skupina svěřenců	Věkové rozmezí	Počet svěřenců
A	18–26 let	29
B	18–26 let	23
C	18–31 let	19
D + E	18–27 let	25
F	18–28 let	19
G	18–23 let	21

3.2 Výzkumná metoda

Pro tento výzkum byl použit dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky. Dotazník má více variant, a to podle toho, zda je určen trenérovi, který hodnotí sám sebe (sebereflexe) či pro sportovce, kteří hodnotí právě trenéra. Druhou variantou je dotazník „ideálního“ trenéra/trenérky. Tento dotazník je označen písmenem „B“ a liší se také tím, zda je určený pro trenéry či pro sportovce. Konkrétně se jedná o tyto varianty dotazníku interakčního stylu trenéra/trenérky:

Dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky – adaptace pro sportovce

Dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky (B) – adaptace pro sportovce

Dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky (A) - adaptace pro trenéry

Dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky (B) – adaptace pro trenéry

Všechny dotazníky vznikly úpravou standardizovaného Dotazníku interakčního stylu učitele (Gavora, Mareš & den Brok, 2003), přeloženého do češtiny z původního dotazníku QTI (Questioaire on Teacher Interaction) autorů T. Wubbelse aj. Levy.

Dotazník interakčního stylu učitele (Gavora, Mareš & den Brok, 2003) se stejně jako jeho modifikace Dotazník interakčního stylu učitele pro sportovní trenéry/trenérky skládá ze 64 škálových položek spadajících do jednotlivých sektorů (organizátor, napomáhající, chápající, vede k zodpovědnosti, nejistý, nespokojený, kárající a přísný) viz. Tabulka 3.

Tabulka 3. Umístění položek dotazníku v jednotlivých dimenzí

Dimenze interakčního stylu	**Položky v dotazníku**
Organizátor	1, 7, 16, 34, 42, 48, 58, 64
Pomáhající	6, 24, 29, 31, 33, 36, 57, 61
Chápající	2, 4, 8, 12, 14, 17, 43, 46
Vede k zodpovědnosti	9, 21, 25, 35, 40, 49, 53, 59
Nejistý	5, 11, 18, 20, 39, 45, 47
Nespokojený	22, 26, 27, 37, 50, 54, 55, 62
Kárající	10, 13, 15, 19, 28, 41, 44, 51, 52
Přísný	3, 23, 30, 32, 38, 56, 60, 63

Dotazník interakčního trenérského stylu se vyplňuje pomocí bodové škály 0-4, kde 0 znamená absenci daného chování, naopak hodnota 4 její trvalou přítomnost. Dotazník je zcela anonymní a v případě omylu lze číslo přeškrtat a zakroužkovat platné. Výsledky je možno zaznamenat do grafu, kde je pak jednoduše patrné, které dimenze u jednotlivého trenéra převládají. Jelikož každý trenér používá v různé míře všechny uvedené styly chování, dochází tím k utváření osobitého komunikačního stylu (Gavora, Mareš & den Brok, 2003).

4 Výsledky

Struktura výsledků odpovídá pořadí výzkumných otázek tak, jak jsou popsány v kapitole 3. Veškeré výsledky šetření jsou pak prezentovány pomocí grafů a tabulek.

4.1 Interakční styl trenérů (sebereflexe)

V této kapitole jsou popsány hodnoty, které se týkají výzkumné otázky č. 1. Výsledky ukazují, jaký interakční trenérský styl trenéři Contemporary uplatňují z jejich vlastního pohledu (sebereflexe). Souhrnné výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 4 a v grafu na Obrázku 3. Dále v textu jsou podrobně rozepsané výsledky a v grafech znázorněny dimenze interakčních stylů jednotlivých trenérů.

Tabulka 4. Souhrnné výsledky sebehodnocení interakčního stylu trenéra

	Organizátor	Pomáhající	Chápající	Vedoucí k zodpovědnosti	Nejistý	Nespokojený	Kárající	Přísný
A	3,25	3,38	3,25	3,25	1,29	1,63	2,44	2,25
B	3,63	4,00	3,75	3,38	1,57	0,75	1,11	2,13
C	3,50	3,88	3,63	3,00	0,43	0,75	1,67	3,00
D	3,75	4,00	3,88	3,50	1,44	0,63	1,22	2,63
E	3,63	4,00	4,00	3,63	2,14	0,38	0,89	2,75
F	2,88	3,63	2,88	2,25	1,14	0,75	1,00	1,63
G	2,86	3,13	3,75	2,50	1,00	0,38	1,22	1,50
Průměr	3,36	3,72	3,60	3,07	1,29	0,75	1,36	2,27

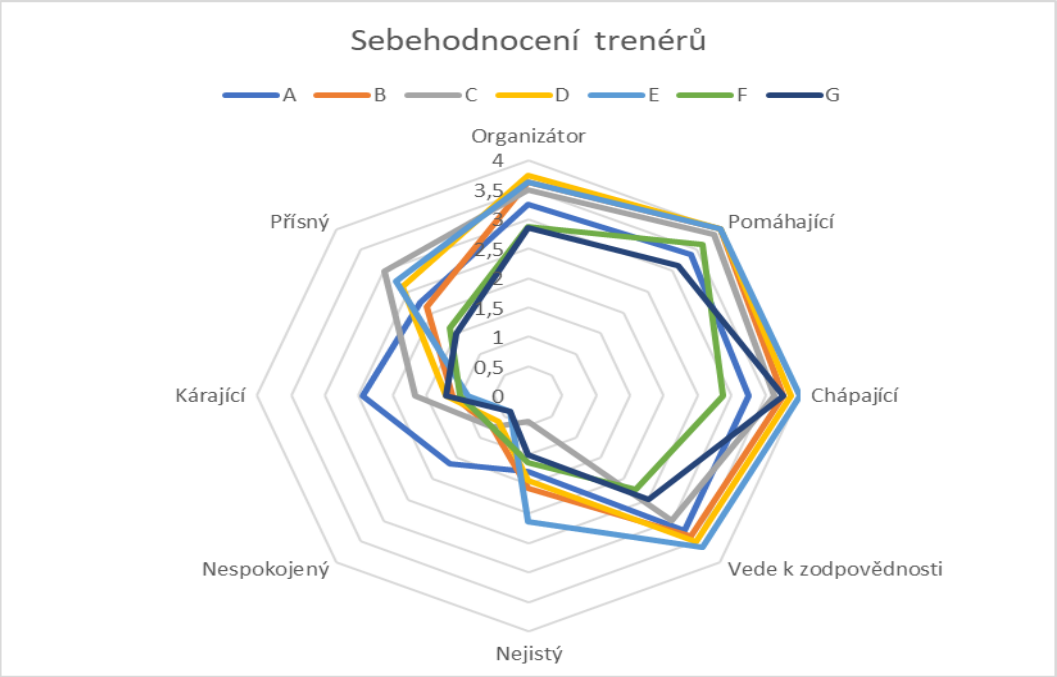

Obrázek 3. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení interakčního stylu všech trenérů

Z uvedených výsledů je v Tabulce 4 a v grafu na Obrázku 3 je patrné, že interakční trenérský styl trenérů vybraných tanečních skupin je, dle jejich vlastních názorů, nejvíce zastoupen v dimenzi *Pomáhající*. Tuto dimenzi dokonce tři trenéři hodnotili nejvyšším počtem bodů. Velmi vysoké průměrné hodnoty dosáhla také dimenze *Chápající* a *Organizátor*. Tyto dimenze jsou v sebereflexi trenérů průměrně hodnoceny na 3,60 a 3,36. Posílení je také patrné v dimenzi *Vede k zodpovědnosti*, kde průměrné hodnocení dosahuje 3,07. Naopak mezi oslabené dimenze z pohledu sebereflexe vybraných trenérů patří dimenze *Přísný* s průměrnou hodnotou 2,27, dále pak *Nejistý* s průměrnou hodnotou 1,29 a *Kárající* s průměrnou hodnotou 1,36. Mezi nejméně průměrně hodnocenou dimenzi patří dimenze *Nespokojený*. Ta byla trenéry průměrně ohodnocena na 0,75. U žádné oslabené dimenze nebylo hodnocení trenérů 0. Jejich hodnocení u těchto dimenzí se pohybovalo v rozmezí 0,38–2,75.

Trenér A

Trenér A se v sebereflexi nejčastěji hodnotí v dimenzi *Pomáhající* a to na 3,38. Druhými, shodně hodnocenými dimenzemi, jsou dimenze *Organizátor*, *Chápající* a *Vede k zodpovědnosti* ohodnocené na 3,25. V dimenzi *Kárající* se trenér A hodnotí na 2,44 a v dimenzi *Přísný* pak na 2,25. Nejméně hodnocenými dimenzemi jsou dimenze *Nespokojený*, ohodnocena na 1,63 a *Nejistý*, ohodnocena na 1,29. Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 5 a znázorněné v grafu na Obrázku 4.

Tabulka 5. Sebehodnocení trenéra A

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	3,25
Pomáhající	3,38
Chápající	3,25
Vede k zodpovědnosti	3,25
Nejistý	1,29
Nespokojený	1,63
Kárající	2,44
Přísný	2,25

Obrázek 4. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra A

Trenér B

Mezi nejčastější hodnocení trenéra B patří dimenze *Pomáhající* hodnocena na 4,00. Druhou nejvíce hodnocenou dimenzí je *Chápající* hodnocena na 3,73. Třetí a taktéž velmi vysoce hodnocenou dimenzí je *Organizátor* s 3,63. Poslední dimenze, která taktéž dosáhla vysokého hodnocení, je *Vede k zodpovědnosti*, hodnocená na 3,75. Ostatní dimenze jsou hodnoceny o poznání méně. *Přísný* na 2,13, *Nejistý* na 1,57 a *Kárající* na 1,11. Nejméně hodnocenou dimenzí je s 0,75 dimenze *Nespokojený*. Výsledky trenéra B jsou přehledně uvedeny v Tabulce 6 a znázorněny v grafu na Obrázku 5.

Tabulka 6. Sebehodnocení trenéra B

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	3,63
Pomáhající	4,00
Chápající	3,75
Vede k zodpovědnosti	3,38
Nejistý	1,57
Nespokojený	0,75
Kárající	1,11
Přísný	2,13

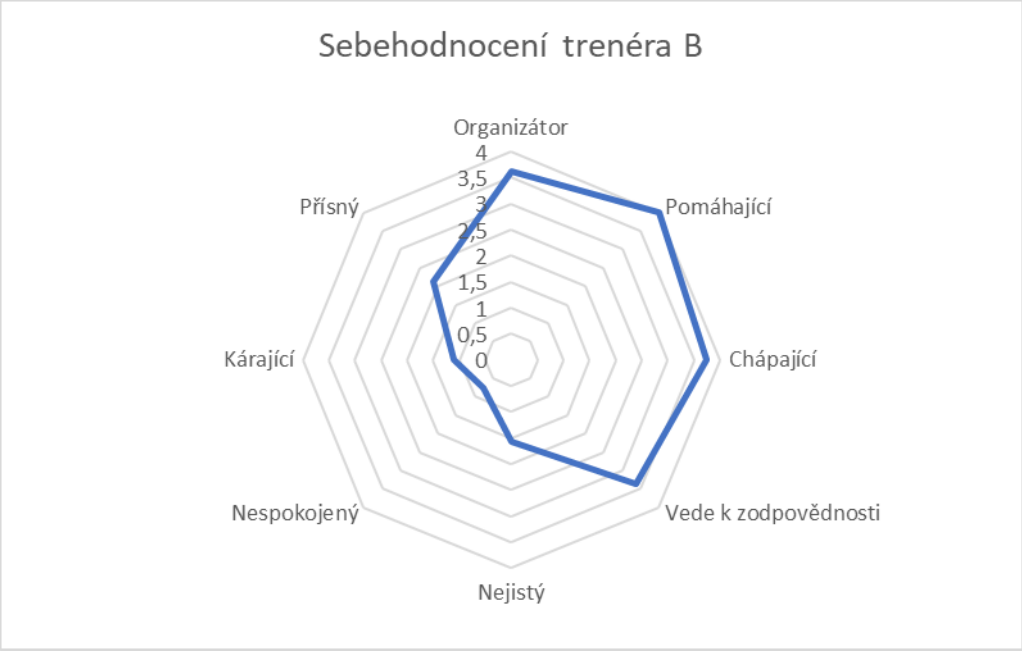

Obrázek 5. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra B

Trenér C

Trenér C se v sebereflexi nejčastěji hodnotí v dimenzi *Pomáhající*. V této dimenzi se ohodnotil na 3,88. Druhou nejvíce hodnocenou dimenzí je dimenze *Chápající* hodnocená na 3,63. S velmi podobným hodnocením je dimenze *Organizátor* hodnocená na 3,50. Shodně hodnocenými dimenzemi jsou *Vede k zodpovědnosti* a *Přísný* s hodnocením 3,00. Nejméně hodnocenými dimenzemi jsou *Kárající* s 1,67, *Nespokojený* s 0,75 a *Nejistý* s 0,43. Přehledně uvedené výsledky naleznete v Tabulce 7 a znázorněny v grafu na Obrázku 6.

Tabulka 7. Sebehodnocení trenéra C

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	3,50
Pomáhající	3,88
Chápající	3,63
Vede k zodpovědnosti	3,00
Nejistý	0,43
Nespokojený	0,75
Kárající	1,67
Přísný	3,00

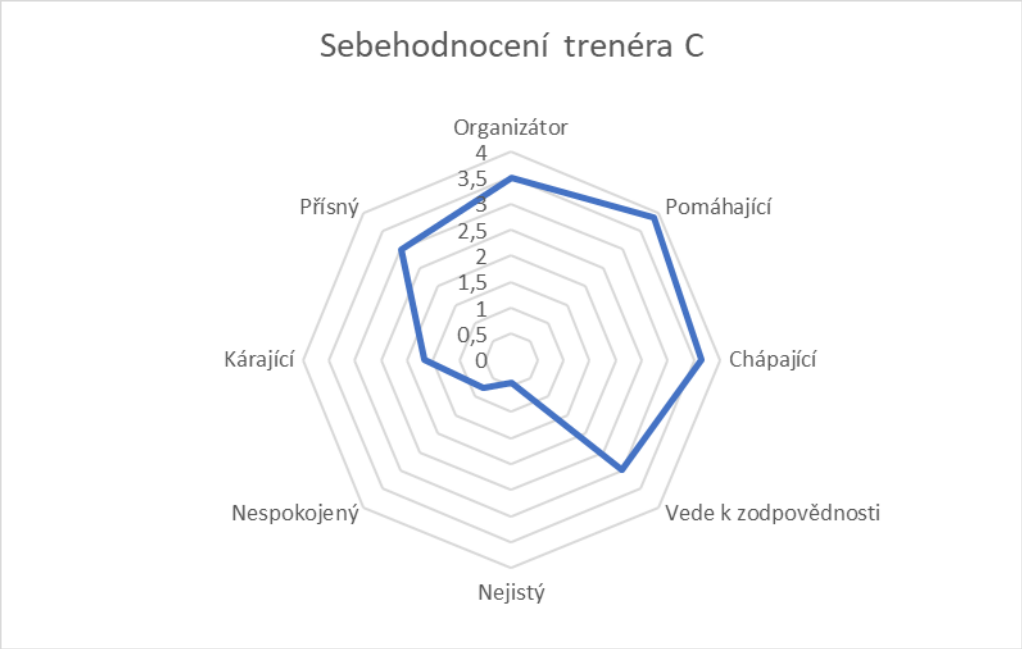

Obrázek 6. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra C

Trenér D

Trenér D se v sebereflexi nejčastěji hodnotí v dimenzi *Pomáhající*. Dimenze *Chápající* hodnotil na 3,88. Velmi podobně, na 3,75, se hodnotil v dimenzi *Organizátor*. Následně se hodnotil v dimenzi *Vede k zodpovědnosti* a to na 3,5. V dimenzi *Přísný* se ohodnotil na 2,63. Třemi nejméně hodnocenými dimenzemi jsou *Kárající*, hodnocena na 1,22, *Nejistý*, hodnocena na 1,14 a *Nespokojený*, hodnocena nejméně a to na 0,63. Přehledně uvedené výsledky naleznete v Tabulce 8 a znázorněny v grafu na Obrázku 7.

Tabulka 8. Sebehodnocení trenéra D

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	3,75
Pomáhající	4,00
Chápající	3,88
Vede k zodpovědnosti	3,50
Nejistý	1,14
Nespokojený	0,63
Kárající	1,22
Přísný	2,63

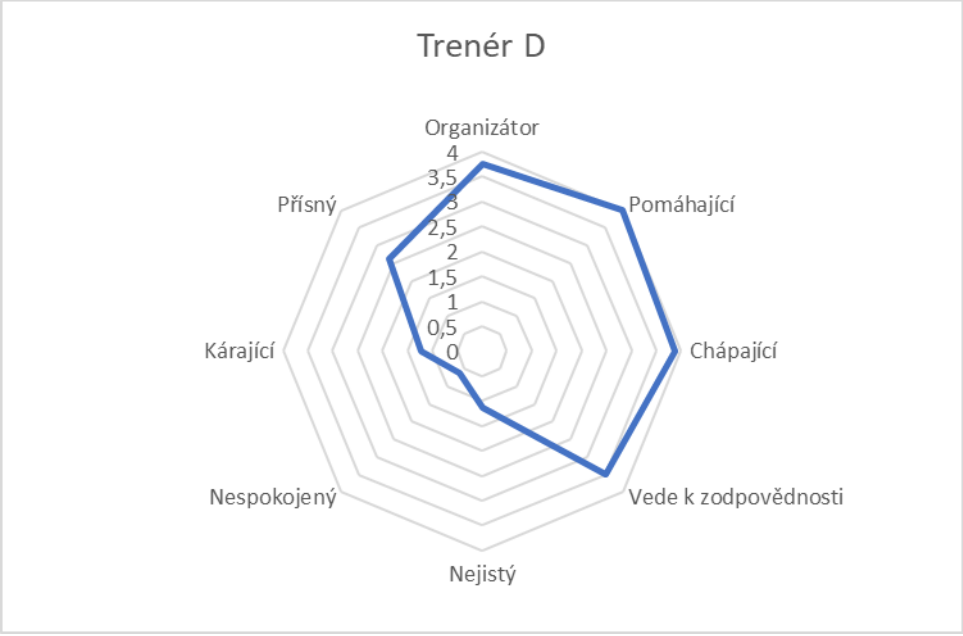

Obrázek 7. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra D

Trenér E

Trenér E se v sebereflexi nejčastěji hodnotí v dimenzích *Pomáhající* a *Chápající* hodnocených na 4,00. Druhými, taktéž shodně hodnocenými dimenzemi, jsou dimenze *Organizátor* a *Vede k zodpovědnosti* ohodnocené na 3,63. Třetí nejvyšší hodnocení 2,75 má dimenze *Přísný*. Velmi blízké hodnocení získala dimenze *Nejistý* hodnocena na 2,14. V dimenzi *Kárající* se trenér E hodnotí na 0,89 a v dimenzi *Nespokojený* pak nejméně a to na 0,38. Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 9 a znázorněné v grafu na Obrázku 8.

Tabulka 9. Sebehodnocení trenéra E

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	3,63
Pomáhající	4,00
Chápající	4,00
Vede k zodpovědnosti	3,63
Nejistý	2,14
Nespokojený	0,38
Kárající	0,89
Přísný	2,75

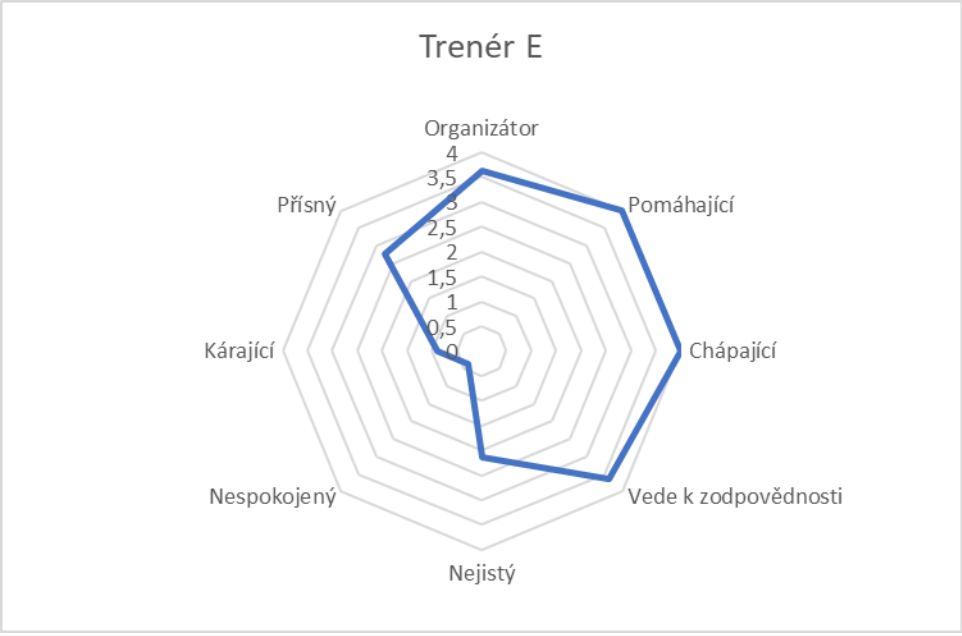

Obrázek 8. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra E

Trenér F

Trenér F se v sebereflexi nejčastěji hodnotí v dimenzi *Pomáhající*. V této dimenzi se ohodnotil na 3,63. Druhou nejvíce hodnocenou dimenzí je dimenze *Chápající* společně s dimenzí *Organizátor*, shodně hodnoceny na 2,88. Další vysoce hodnocenou dimenzí je dimenze *Vede k zodpovědnosti* hodnocená na 2,25. Méně hodnocenými dimenzemi jsou *Přísný* s 1,63, *Nejistý* s 1,14 či *Kárající* hodnocena na 1,00. Nejméně hodnocenou dimenzí u trenéra F je dimenze *Nejistý* hodnocena na 0,75. Přehledně uvedené výsledky naleznete v Tabulce 10 a znázorněny v grafu na Obrázku 9.

Tabulka 10. Sebehodnocení trenéra F

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	2,88
Pomáhající	3,63
Chápající	2,88
Vede k zodpovědnosti	2,25
Nejistý	1,14
Nespokojený	0,75
Kárající	1,00
Přísný	1,63

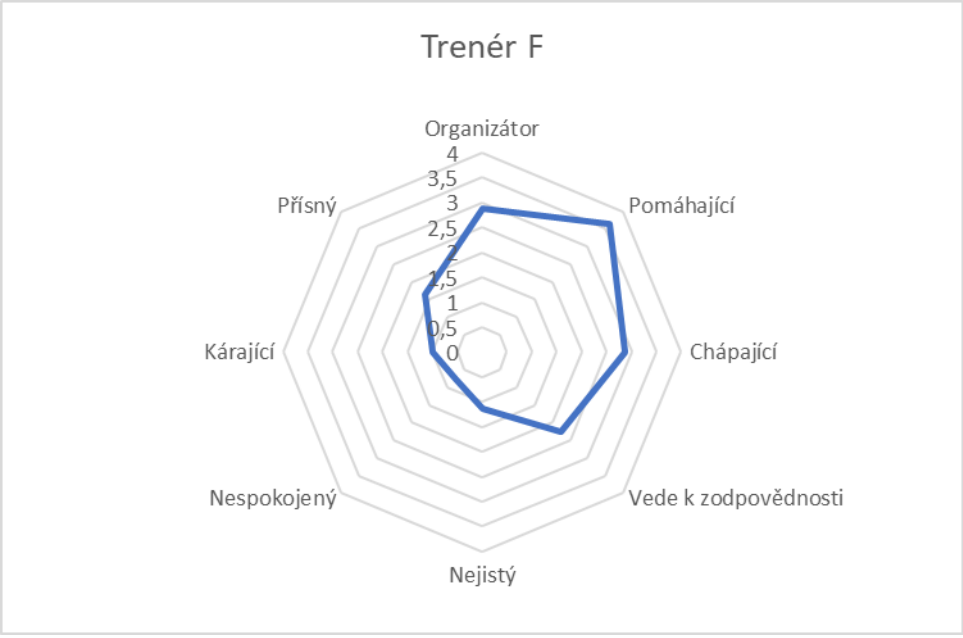

Obrázek 9. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra F

Trenér G

Mezi nejčastější hodnocení trenéra G patří dimenze *Chápající* hodnocena na 3,75. Druhou nejvíce hodnocenou dimenzí je *Pomáhající* hodnocena na 3,13. Třetí a taktéž velmi vysoce hodnocenou dimenzí je *Organizátor* s 2,86. Poslední dimenze, která dosáhla vysokého hodnocení je *Vede k zodpovědnosti*, hodnocená na 2,5. Ostatní dimenze jsou hodnoceny o poznání méně. *Přísný* na 1,50, *Kárající* na 1,22 a N*ejistý* na 1. Nejméně hodnocenou dimenzí je s 0,38 dimenze *Nespokojený*. Výsledky trenéra G jsou přehledně uvedeny v Tabulce 11 a znázorněny v grafu na Obrázku 10.

Tabulka 11. Sebehodnocení trenéra G

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení
Organizátor	2,86
Pomáhající	3,13
Chápající	3,75
Vede k zodpovědnosti	2,50
Nejistý	1,00
Nespokojený	0,38
Kárající	1,22
Přísný	1,50

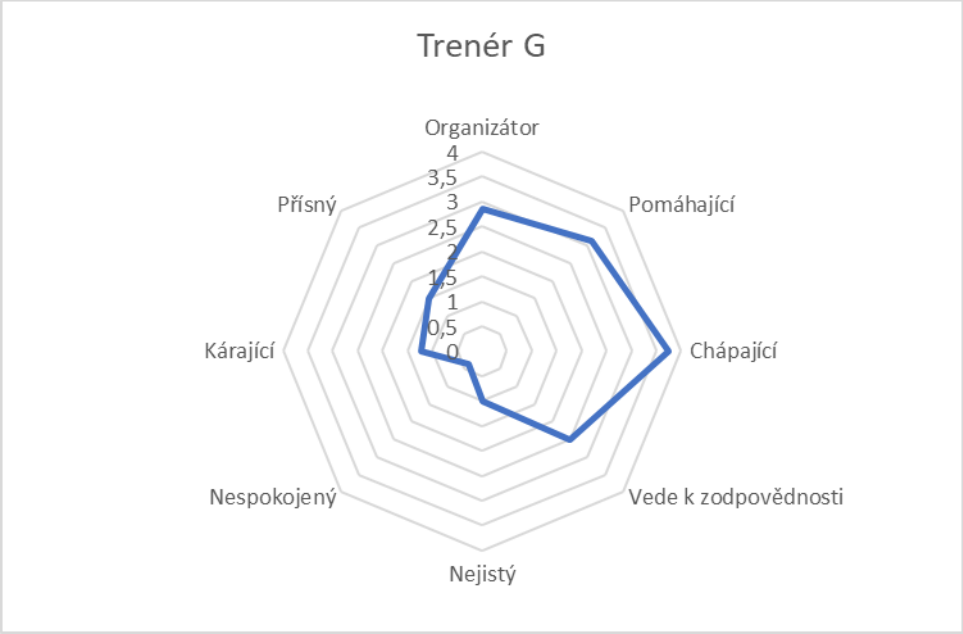

Obrázek 10. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra G

4.2 Interakční styl trenérů z pohledu jejich svěřenců

Výsledky v této kapitole patří k výzkumné otázce č. 2 týkající se interakčních trenérských stylů jednotlivých trenérů Contemporary z pohledu jejich svěřenců. I zde jsou průměry hodnot všech svěřenců, kteří hodnotili interakční trenérský styl svého trenéra, uvedeny přehledně v tabulkách a grafech. V Tabulce 12 a v grafu na Obrázku 11 jsou uvedeny k této otázce všechny výsledky souhrnně. Dále v textu jsou podrobně rozepsány výsledky a v grafu znázorněny dimenze interakčních stylů jednotlivých trenérů.

Tabulka 12. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenérů z pohledu tanečníků

	Organizátor	Pomáhající	Chápající	Vedoucí k zodpovědnosti	Nejistý	Nespokojený	Kárající	Přísný
A	3,79	3,70	3,67	2,57	0,48	0,18	0,79	1,46
B	3,67	3,49	3,30	2,76	0,54	0,17	0,58	1,12
C	3,44	3,36	3,64	2,95	0,86	0,47	0,81	1,31
D	3,52	3,47	3,27	2,34	0,94	0,90	1,40	2,00
E	3,35	3,71	3,59	2,97	1,33	0,12	0,48	0,81
F	3,36	3,65	3,43	2,80	1,20	0,49	0,99	1,66
G	3,54	3,67	3,31	3,01	1,16	0,53	0,87	1,49
Průměr	3,52	3,58	3,46	2,77	0,93	0,41	0,85	1,41

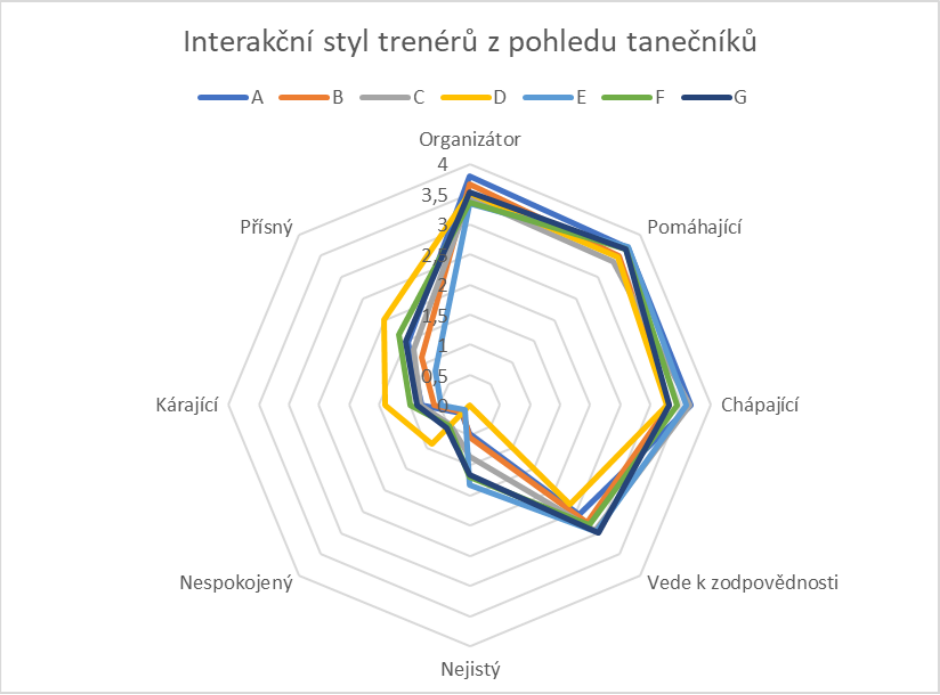

Obrázek 11. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení interakčního stylu všech trenérů z pohledu tanečníků

Trenér A

Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 13 a znázorněny v grafu na Obrázku 12. Trenér A byl nejvíce hodnocen svými svěřenci v dimenzi *Organizátor* a to na 3,79. Velmi podobné hodnocení získal v dimenzích *Pomáhající*, hodnocena na 3,70, a *Chápající*, hodnocena na 3,67. Dimenze *Vede k zodpovědnosti* byla u trenéra A hodnocena na 2,57 a dimenze *Přísný* na 1,46. Nejméně hodnocenými dimenzemi zůstává dimenze *Kárající*, hodnocena na 0,79, dimenze *Nejistý*, hodnocena na 0,48 a dimenze *Nespokojený*, hodnocena na 0,18.

Tabulka 13. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra A z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra A
Organizátor	3,79
Pomáhající	3,70
Chápající	3,67
Vede k zodpovědnosti	2,57
Nejistý	0,48
Nespokojený	0,18
Kárající	0,79
Přísný	1,46

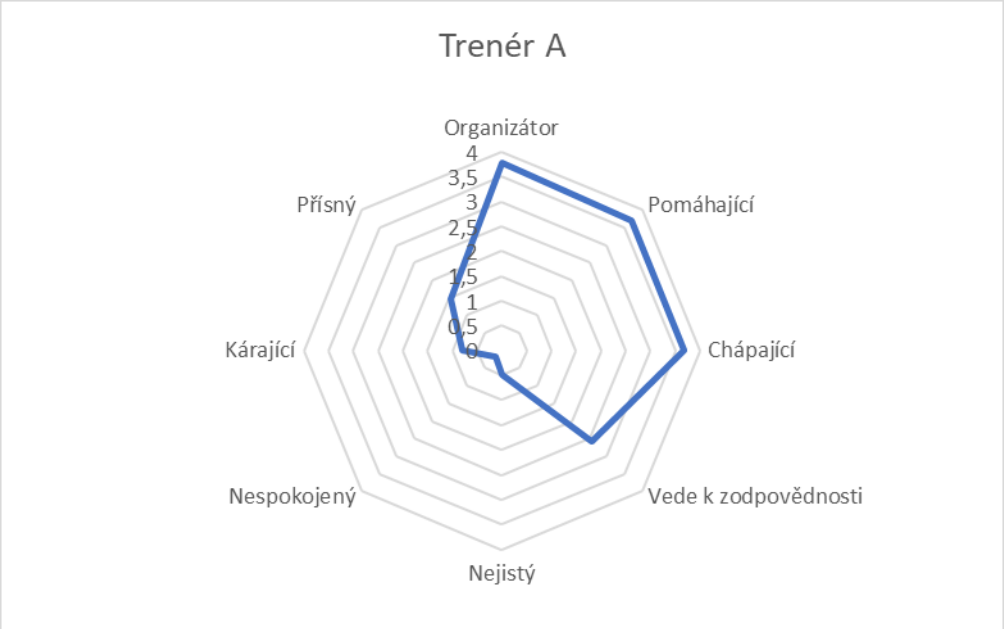

Obrázek 12. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra A z pohledu jeho svěřenců

Trenér B

Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 14 a znázorněny v grafu na Obrázku 13. Nejvyšší hodnocení svěřenců u trenéra B se objevuje v dimenzi *Organizátor*. Hodnocení v této dimenzi dosahuje na 3,67. Velmi podobně jsou hodnoceny dimenze *Pomáhající*, hodnocena na 3,49 a *Chápající*, hodnocena na 3,30. Dimenze *Vede*

k zodpovědnosti je u trenéra B hodnocena na 2,76 a dimenze Přísný na 1,12. Nejméně hodnocenými dimenzemi jsou dimenze *Kárající*, hodnocena na 0,58, *Nejistý*, hodnocena na 0,54, a *Nespokojený*, hodnocena na 0,17.

Tabulka 14. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra B z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra B
Organizátor	3,67
Pomáhající	3,49
Chápající	3,30
Vede k zodpovědnosti	2,76
Nejistý	0,54
Nespokojený	0,17
Kárající	0,58
Přísný	1,12

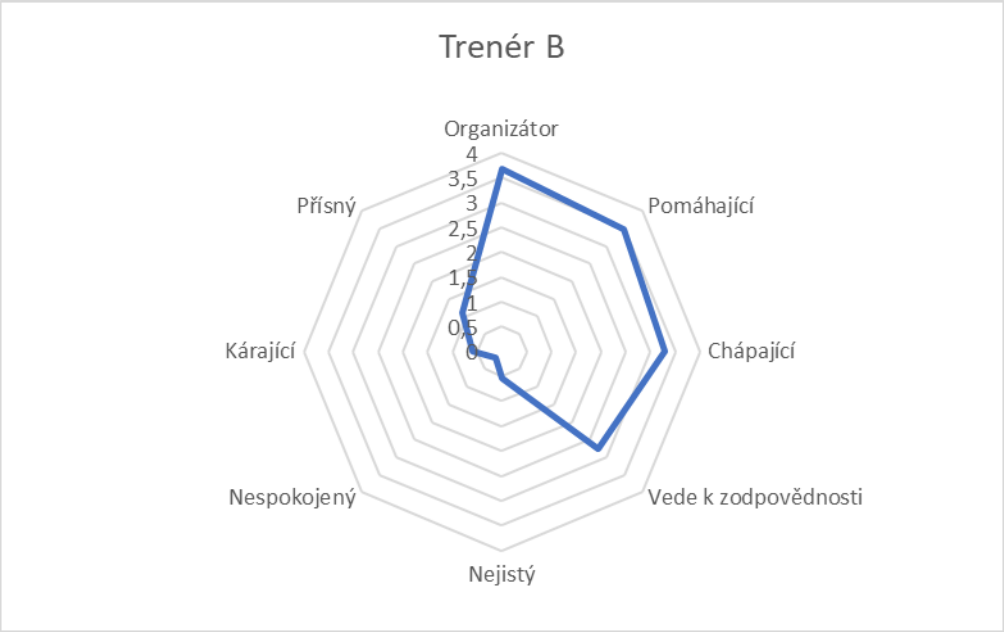

Obrázek 13. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra B z pohledu jeho svěřenců

Trenér C

Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 15 a znázorněny v grafu na Obrázku 14. Trenéra C svěřenci nejvíce hodnotí v dimenzi *Chápající*. Tuto dimenzi ohodnotily na 3,64. Podobné hodnocení trenér od svěřenců získal také v dimenzi *Organizátor*, zde byl hodnocen na 3,44 a *Pomáhající*, zde byl hodnocen na 3,36. Dimenze *Vede k zodpovědnosti,* byla hodnocena na 2,95 a *Přísný* na 1,31. Třemi nejméně hodnocenými dimenzemi byla dimenze *Nejistý*, hodnocena na 0,86, *Kárající*, hodnocena na 0,81 a *Nespokojený*. Tato nejméně hodnocená dimenze dosáhla na 0,47.

Tabulka 15. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra C z pohledu jeho svěřenců.

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra C
Organizátor	3,44
Pomáhající	3,36
Chápající	3,64
Vede k zodpovědnosti	2,95
Nejistý	0,86
Nespokojený	0,47
Kárající	0,81
Přísný	1,31

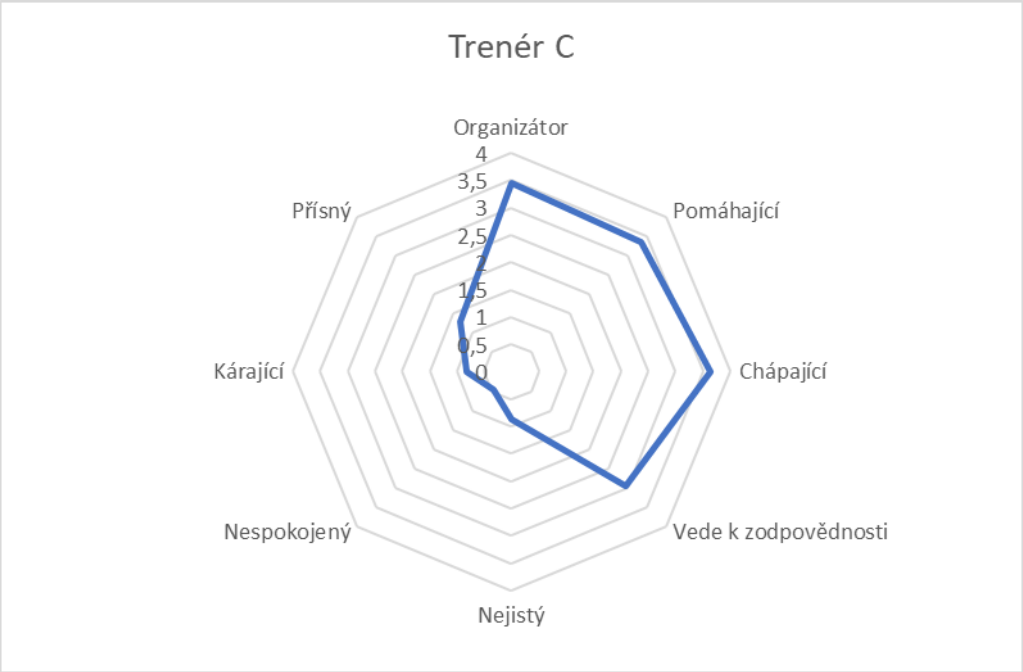

Obrázek 14. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra C z pohledu jeho svěřenců

Trenér D

Výsledky vztahující se k trenérovi D jsou uvedeny v Tabulce 16 a v grafu na Obrázku 15. Z tabulky i Obrázku je patrné, že svěřenci hodnotí svého trenéra nejvíce v dimenzi *Organizátor*. Tuto dimenzi ohodnotili na 3,52. Velmi podobně byla hodnocena dimenze *Pomáhající* a to na 3,47. Třetí poměrně vysoce hodnocenou dimenzí je dimenze *Chápající* hodnocena na 3,27. Středně, nebo více hodnocené dimenze, jsou nadále dimenze *Vede k zodpovědnosti* a *Přísný*. Tyto dimenze mají hodnocení 2,34 a 2,00. Méně hodnocenými dimenzemi u trenéra D z pohledu jeho svěřenců jsou dimenze v tomto pořadí: *Kárající*, hodnocena na 1,40 a *Nejistý*, hodnocena na 0,94. Nejméně hodnocenou dimenzí je pak dimenze *Nespokojený*. Tuto dimenzi ohodnotili svěřenci trenéra D na 0,90.

Tabulka 16. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra D z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra D
Organizátor	3,52
Pomáhající	3,47
Chápající	3,27
Vede k zodpovědnosti	2,34
Nejistý	0,94
Nespokojený	0,90
Kárající	1,40
Přísný	2,00

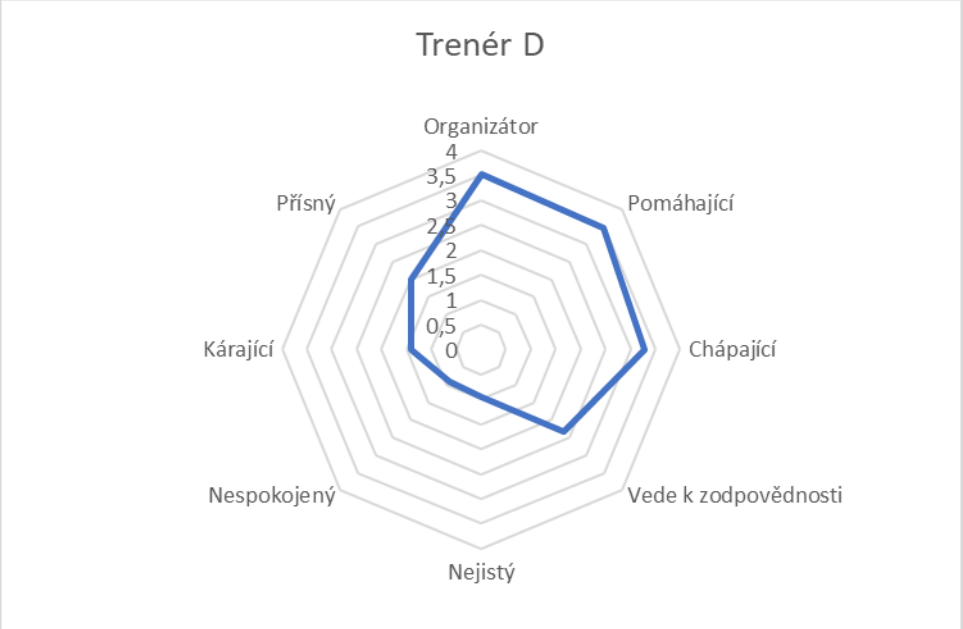

Obrázek 15. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra D z pohledu jeho svěřenců

Trenér E

Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 17 a znázorněny v grafu na Obrázku 16. Nejvyšší hodnocení svěřenců u trenéra E se objevuje v dimenzi *Pomáhající*. Hodnocení v této dimenzi dosahuje na 3,71. Velmi podobně jsou hodnoceny dimenze *Chápající*, hodnocena na 3,59 a *Organizátor*, hodnocena na 3,35. Dimenze *Vede*

k zodpovědnosti je u trenéra E hodnocena na 2,97 a dimenze *Nejistý* na 1,33. Nejméně hodnocenými dimenzemi jsou dimenze *Kárající*, hodnocena na 0,48, *Přísný*, hodnocena na 0,81, a *Nespokojený*, hodnocena nejméně a to na 0,18.

Tabulka 17. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra E z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra E
Organizátor	3,35
Pomáhající	3,71
Chápající	3,59
Vede k zodpovědnosti	2,97
Nejistý	1,33
Nespokojený	0,12
Kárající	0,48
Přísný	0,81

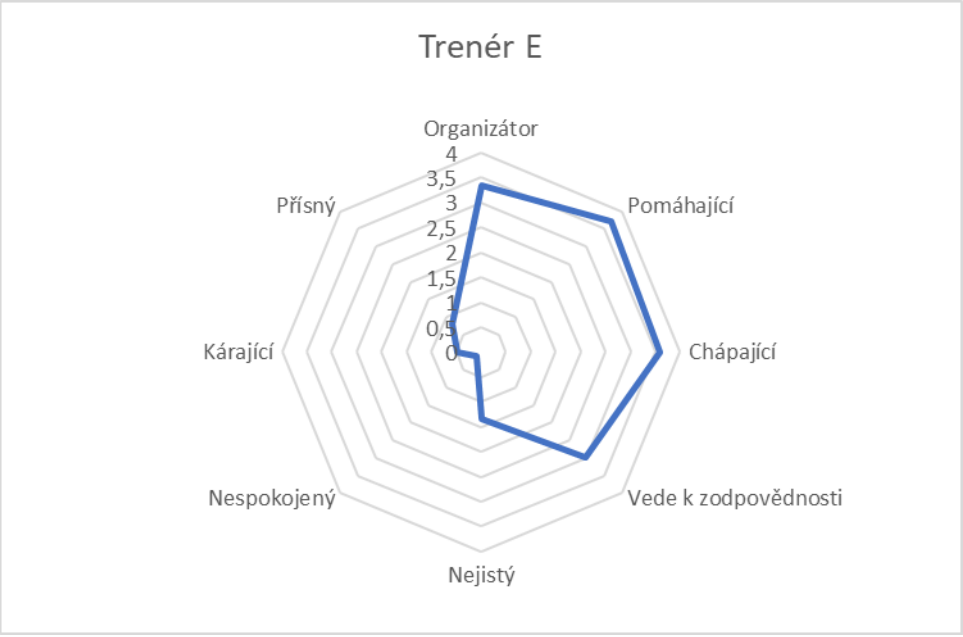

Obrázek 16. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra E z pohledu jeho svěřenců

Trenér F

Veškeré výsledky jsou přehledně uvedeny v Tabulce 18 a znázorněny v grafu na Obrázku 17. Nejvyšší hodnocení svěřenců u trenéra F se objevuje v dimenzi *Pomáhající*. Hodnocení v této dimenzi dosahuje na 3,65. Velmi podobně jsou hodnoceny dimenze *Chápající*, hodnocena na 3,43 a *Pomáhající*, hodnocena na 3,65. Dimenze *Vede k zodpovědnosti* je u trenéra F hodnocena na 2,80 a dimenze *Přísný* na 1,66. Nejméně hodnocenými dimenzemi jsou dimenze *Nejistý*, hodnocena na 1,20, *Kárající*, hodnocena na 0,99 a *Nespokojený*, hodnocena na 0,49.

Tabulka 18. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra F z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra F
Organizátor	3,36
Pomáhající	3,65
Chápající	3,43
Vede k zodpovědnosti	2,80
Nejistý	1,20
Nespokojený	0,49
Kárající	0,99
Přísný	1,66

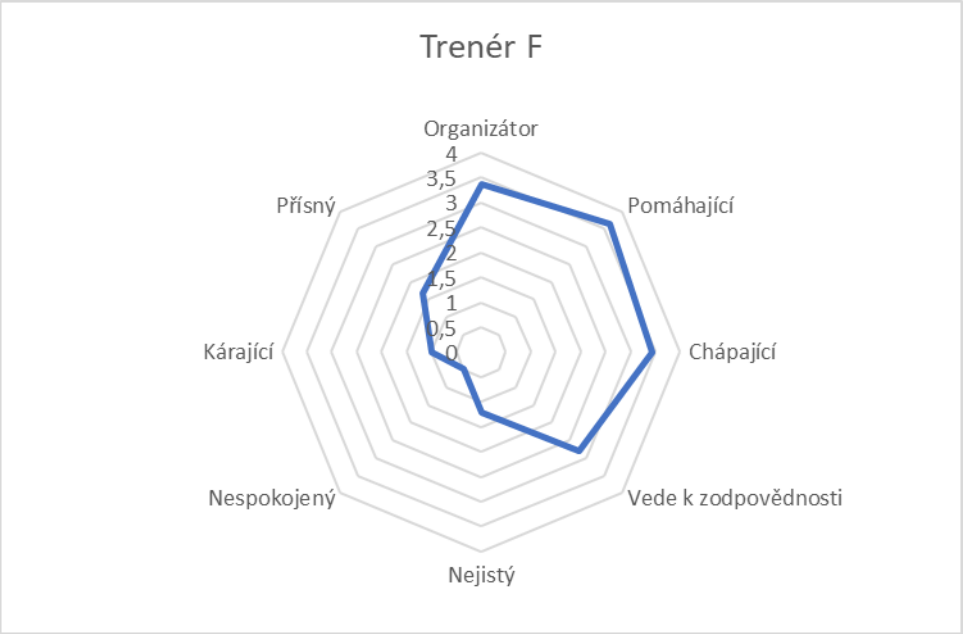

Obrázek 17. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra F z pohledu jeho svěřenců

Trenér G

Výsledky vztahující se k trenérovi G jsou uvedeny v Tabulce 19 a v grafu na Obrázku 18. Z Tabulky i Obrázku je patrné, že svěřenci hodnotí svého trenéra nejvíce v dimenzi *Pomáhající.* Tuto dimenzi ohodnotili na 3,67. Velmi podobně byla hodnocena dimenze *Organizátor* a to na 3,54 Třetí poměrně vysoce hodnocenou dimenzí je dimenze *Chápající* hodnocena na 3,31. Středně, nebo více hodnocená dimenze je nadále dimenze *Vede k zodpovědnosti*. Tato dimenze je hodnocena na 3,01. Méně hodnocenými dimenzemi u trenéra G z pohledu jeho svěřenců jsou dimenze v tomto pořadí: *Přísný,* hodnocena na 1,49 a *Nejistý*, hodnocena na 1,16 a *Kárající*, hodnocena na 0,87. Nejméně hodnocenou dimenzí je pak dimenze *Nespokojený*. Tuto dimenzi ohodnotili svěřenci trenéra D na 0,53.

Tabulka 19. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra G z pohledu jeho svěřenců

Charakteristika dimenzí	Průměr hodnot všech svěřenců trenéra G
Organizátor	3,54
Pomáhající	3,67
Chápající	3,31
Vede k zodpovědnosti	3,01
Nejistý	1,16
Nespokojený	0,53
Kárající	0,87
Přísný	1,49

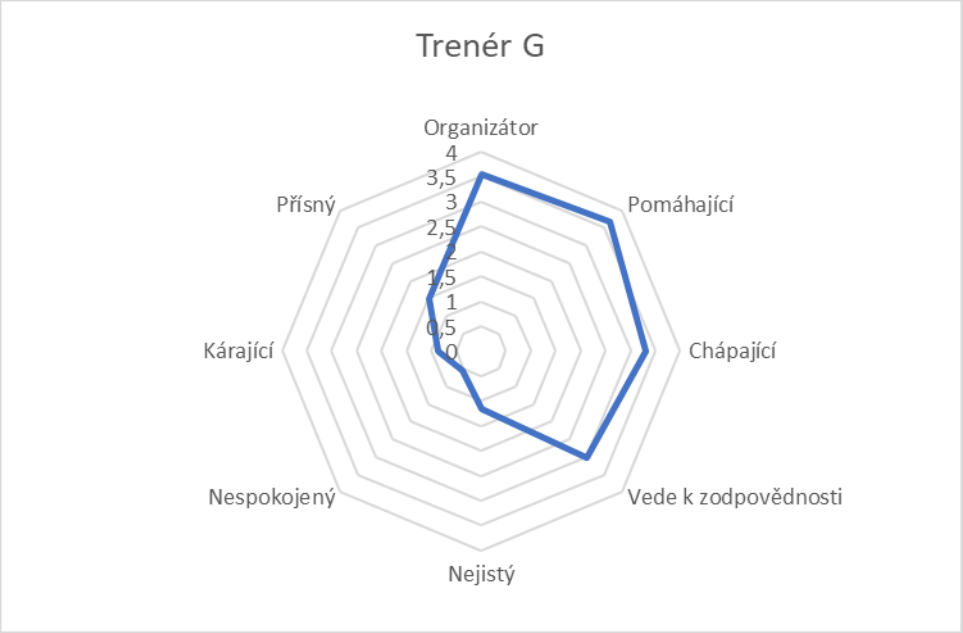

Obrázek 18. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra G z pohledu jeho svěřenců

4.3 Srovnání uplatňovaného interakčního stylu trenérů z pohledu trenérů a tanečníků

V této kapitole jsou popsané výsledy týkající se výzkumné otázky č. 3 „Srovnání interakčního stylu trenérů Contemporary s pohledem tanečníků na jimi uplatňovaný interakční styl?“ U jednotlivých trenérů je srovnání uvedeno v Tabulce, kde je patrné jak sebehodnocení jednotlivých trenérů, tak pohled jeho svěřenců na uplatňovaný interakční styl v tréninkových jednotách, tedy evaluace.

Trenér A

Z výsledků uvedených v Tabulce 20 a znázorněných v grafu na Obrázku 19 je patrné, že sebehodnocení trenéra je v dimenzích *Organizátor, Pomáhající, Chápající* je méně sebevědomé. V těchto dimenzích je sebehodnocení mírně oslabeno oproti evaluaci, kterou provedli tanečníci. Jedná se o rozdíly 0,54, 0,38 a 0,42. Naopak v dimenzích *Vede k zodpovědnosti*, *Nejistý* a *Přísný* je sebehodnocení mírně posíleno oproti evaluaci provedené tanečníky. Zde jsou rozdíly 0,68, 0,81 a 0,79. Největší rozdíly v sebehodnocení a evaluací provedenou tanečníky jsou v dimenzích *Nespokojený* a *Kárající*. V těchto dimenzích je posílení u sebehodnocení trenéra A o 1,45 a 1,65 oproti evaluaci jeho svěřenců.

Tabulka 20. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra A z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	3,25	3,79
Pomáhající	3,38	3,70
Chápající	3,25	3,67
Vede k zodpovědnosti	3,25	2,57
Nejistý	1,29	0,48
Nespokojený	1,63	0,18
Kárající	2,44	0,79
Přísný	2,25	1,46

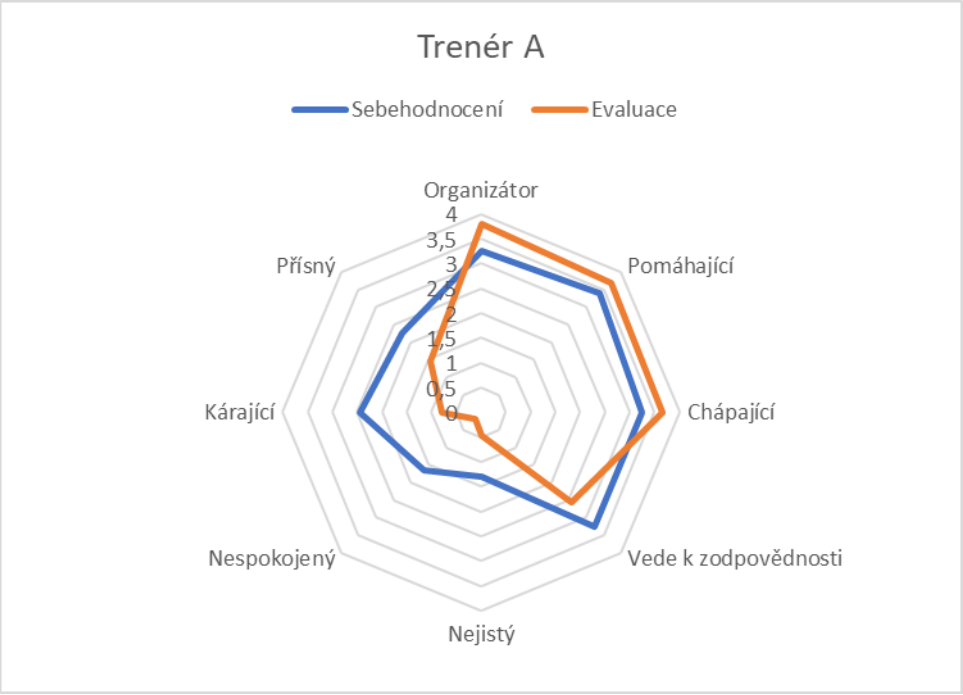

Obrázek 19. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra A z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér B

Z výsledků uvedených v Tabulce 21 a znázorněných v grafu na Obrázku 20 je znát, že tanečníci vnímají trenéra B obdobně pouze v dimenzi *Organizátor*. Zde je rozdíl mezi sebereflexí a evaluací provedenou tanečníky pouze 0,04, kdy se jedná o jediné posílení evaluace. V dimenzích *Pomáhající*, *Chápající*, *Vedoucí k zodpovědnosti*, *Nespokojený* i *Kárající* je naopak posíleno sebehodnocení. Jedná se o rozdíly 0,51, 0,45, 0,62, 0,58 a 0,53. Nejvyšší rozdíly mezi sebehodnocením trenéra B a evaluací, kterou provedly jeho svěřenci, jsou v dimenzích *Nejistý* a *Přísný*. Jedná se opět o posílení sebehodnocení o 1,03 a 1,01.

Tabulka 21. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra B z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	3,63	3,67
Pomáhající	4,00	3,49
Chápající	3,75	3,30
Vede k zodpovědnosti	3,38	2,76
Nejistý	1,57	0,54
Nespokojený	0,75	0,17
Kárající	1,11	0,58
Přísný	2,13	1,12

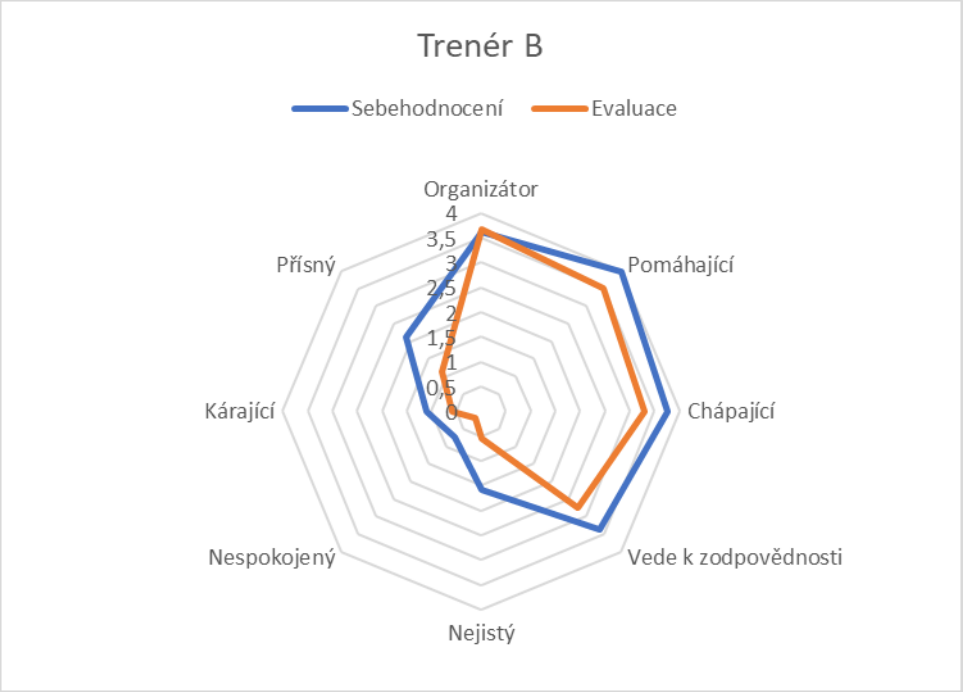

Obrázek 20. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra B z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér C

Z výsledků uvedených v Tabulce 22 a znázorněných v grafu na Obrázku 21 je patrné, že dimenze *Organizátor* či *Vedoucí k zodpovědnosti* jsou posíleny oproti evaluaci, kterou provedli svěřenci trenéra C, pouze drobně. Jedná se o posílení o 0,06 a 0,05. K posílení o 0,52 u sebereflexe oproti evaluaci došlo v dimenzi *Pomáhající.* V dimenzi *Nespokojený* pak o 0,28 a u dimenze *Kárající* o 0,86. Největší posílení u sebereflexe je patrno v dimenzi *Přísný* 1,69. Naopak oslabení u sebereflexe je patrné v dimenzi *Nejistý* a to o 0,43. Nejmenší rozdíl je u dimenze *Chápající*. Zde je oslabení v sebehodnocení trenéra C pouze o 0,01.

Tabulka 22. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra C z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	3,50	3,44
Pomáhající	3,88	3,36
Chápající	3,63	3,64
Vede k zodpovědnosti	3,00	2,95
Nejistý	0,43	0,86
Nespokojený	0,75	0,47
Kárající	1,67	0,81
Přísný	3,00	1,31

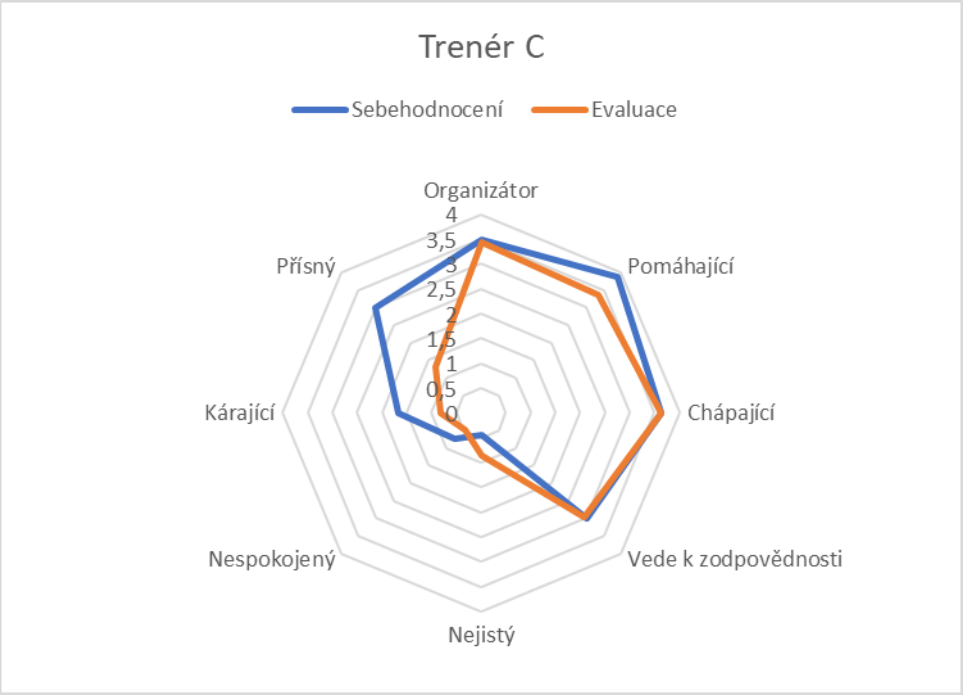

Obrázek 21. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra C z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér D

Z výsledků uvedených v Tabulce 23 a znázorněných v grafu na Obrázku 22 je patrné, že sebehodnocení trenéra je téměř ve všech dimenzích posíleno oproti evaluaci, kterou provedli jeho tanečníci. Jediné dvě posílené dimenze v evaluaci jsou dimenze *Kárající* a *Nespokojený*. Jedná se o rozdíly 0,18 a 0,27. Dimenze *Organizátor*, *Pomáhající*, *Chápající* a *Přísný* jsou oproti evaluaci, kterou provedli tanečníci, posíleny o 0,23, 0,53, 0,61 a 0,63. Největší rozdíly v sebehodnocení a evaluaci provedenou tanečníky je v dimenzi *Vedoucí k zodpovědnosti*. Tato dimenze je posílena u sebehodnocení trenéra D o 1,16.

Tabulka 23. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra D z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	3,75	3,52
Pomáhající	4,00	3,47
Chápající	3,88	3,27
Vede k zodpovědnosti	3,50	2,34
Nejistý	1,14	0,94
Nespokojený	0,63	0,90
Kárající	1,22	1,40
Přísný	2,63	2,00

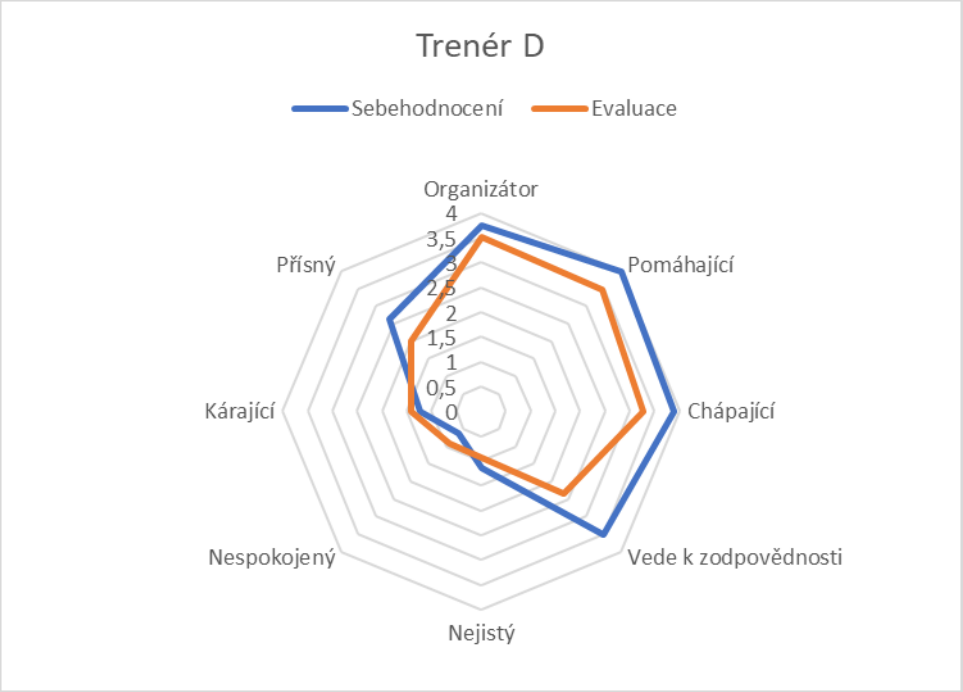

Obrázek 22. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra D z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér E

Z hodnocení, které je přehledně znázorněno v Tabulce 24 a v grafu na Obrázku 23 je patrné, že sebehodnocení trenéra E je ve všech dimenzích posíleno oproti evaluaci, kterou provedli jeho svěřenci. Nejvíce je posílena dimenze *Přísný*, a to o celých 1,94. Poté následují

dimenze *Nejistý*, *Vedoucí k zodpovědnosti*, *Chápající a Kárající*. Zde jsou rozdíly 0,81, 0,66 a 0,41 a 0,41. Nejméně posílenými dimenzemi trenéra E oproti evaluaci, kterou provedli jeho svěřenci, jsou dimenze *Pomáhající*, *Organizátor* a *Nespokojený*. Zde se sebehodnocení oproti evaluaci liší nepatrně a to o 0, 29, 0,28 a 0,26.

Tabulka 24. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra E z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	3,63	3,35
Pomáhající	4,00	3,71
Chápající	4,00	3,59
Vede k zodpovědnosti	3,63	2,97
Nejistý	2,14	1,33
Nespokojený	0,38	0,12
Kárající	0,89	0,48
Přísný	2,75	0,81

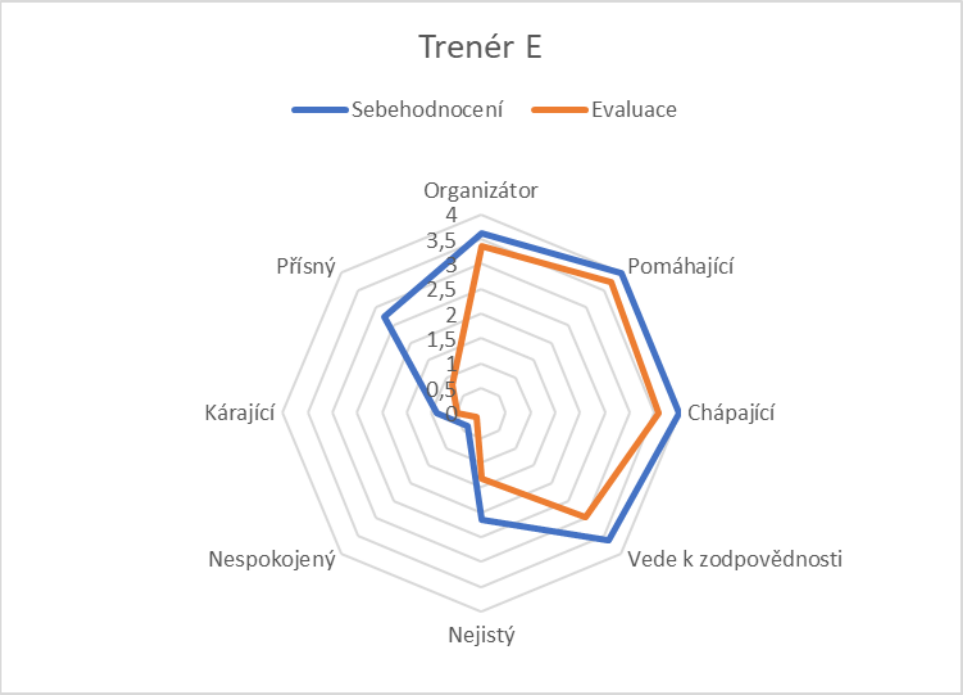

Obrázek 23. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra E z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér F

Z výsledků uvedených v Tabulce 25 a znázorněných v grafu na Obrázku 24 je patrné, že sebehodnocení trenéra je v dimenzích *Organizátor, Chápající, Vedoucí k zodpovědnosti* je méně sebevědomé. V těchto dimenzích je sebehodnocení mírně oslabeno oproti evaluaci, kterou provedli tanečníci. Jedná se o rozdíly 0,48, a 0,55, 0,55. Oslabení oproti evaluaci provedené tanečníky je patrno i v dimenzích *Pomáhající, Nejistý, Přísný*. Zde se jedná o drobné rozdíly 0,02, 0,06 a 0,03. Naopak v dimenzích *Nespokojený* a *Kárající* je sebehodnocení mírně posíleno a to o 0,26 a 0,01, z čehož vyplývá, že trenér F se v těchto dimenzích vidí více negativně, než je tomu u jeho svěřenců.

Tabulka 25. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra F z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	2,88	3,36
Pomáhající	3,63	3,65
Chápající	2,88	3,43
Vede k zodpovědnosti	2,25	2,80
Nejistý	1,14	1,20
Nespokojený	0,75	0,49
Kárající	1,00	0,99
Přísný	1,63	1,66

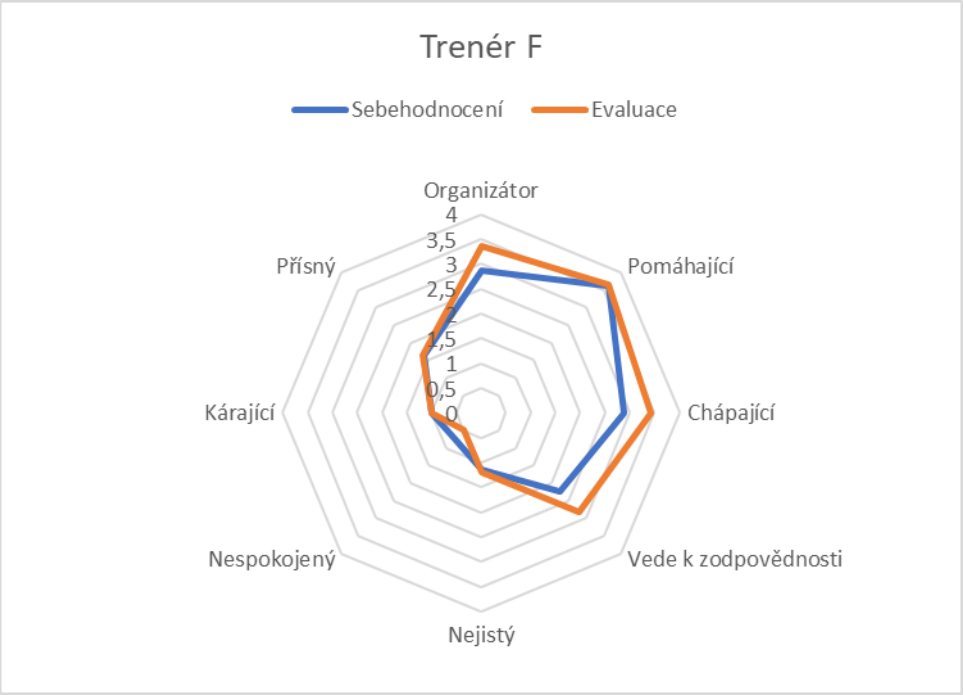

Obrázek 24. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra F z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

Trenér G

Z výsledků uvedených v Tabulce 26 a znázorněných v Obrázku 25 je patrné, že dimenze *Chápající* a *Kárající* jsou posíleny oproti evaluaci, kterou provedli svěřenci trenéra G. Jedná se o posílení o 0,44 a 0,35. K posílení pouze o 0,01 u sebereflexe oproti evaluaci došlo v dimenzi *Přísný*. Naopak oslabení u sebereflexe je nejvíce patrné v dimenzi *Organizátor* o 0,68, *Pomáhající* o 0,54 a *Vedoucí k zodpovědnosti* o 0,51. Nejmenší rozdíl je u dimenzí *Nejistý* a *Nespokojený*. Zde je oslabení v sebehodnocení trenéra G o 0,16 a 0,15.

Tabulka 26. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra G z pohledu sebereflexe

Dimenze interakčního stylu	Sebehodnocení	Evaluace
Organizátor	2,86	3,54
Pomáhající	3,13	3,67
Chápající	3,75	3,31
Vede k zodpovědnosti	2,5	3,01
Nejistý	1,00	1,16
Nespokojený	0,38	0,53
Kárající	1,22	0,87
Přísný	1,50	1,49

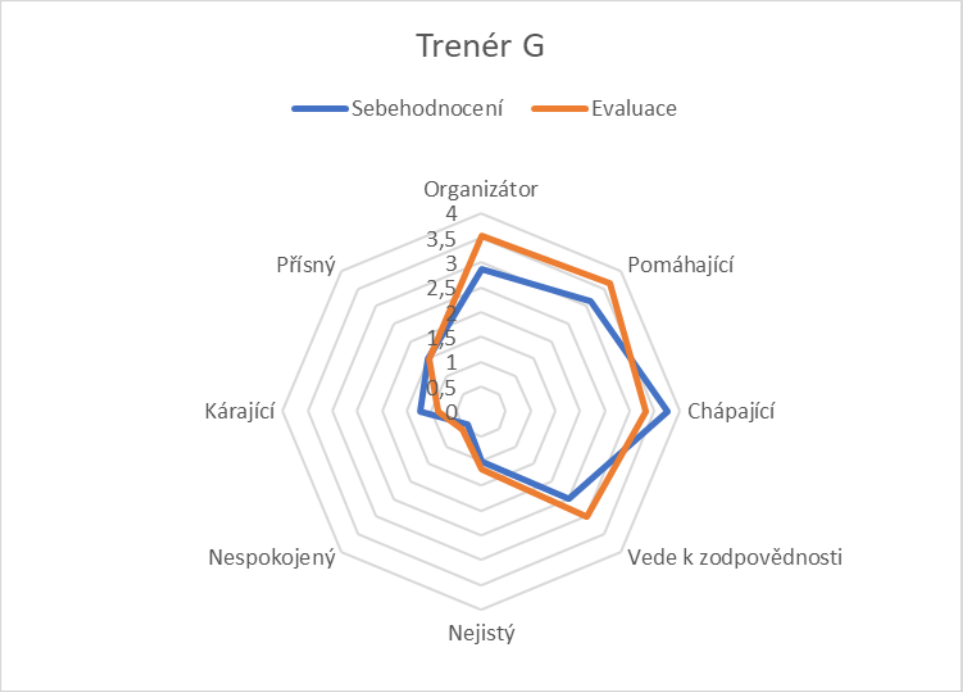

Obrázek 25. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra G z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků

4.4 Ideální interakční styl z pohledu trenérů

V této kapitole jsou zahrnuty výsledky týkající se výzkumné otázky č. 4, která zjišťuje „Jak vnímají ideální interakční styl trenéři tanečního sportu z vlastního úhlu pohledu?“ Všechny zjištěné hodnoty jsou zaznamenány souhrnně do Tabulky 27 a znázorněny v grafu na Obrázku 26, ze kterých může být případně patný rozdíl mezi zjištěnými hodnotami. Výsledky ukazují, že všichni trenéři se v hodnocení ideálního interakčního stylu rámcově shodují. S drobnými rozdíly také rámcově akcentují stejné dimenze interakčního stylu. Shoda je také patrná i v dimenzích, které je podle nich třeba potlačit. Hodnoty všech dimenzí vychází ze získaných průměrných hodnot.

Nejvyšší průměrné hodnocení má dimenze *Pomáhající*. Všech 7 trenérů ji ohodnotilo velmi vysoko, čímž tato dimenze dosáhla průměrně na 3,89. Druhou nejvýše hodnocenou dimenzí je *Organizátor* s průměrným skóre 3,77. Tato dimenze byla shodně hodnocena s dimenzí *Pomáhající*, kterou 4 trenéři ohodnotili dokonce maximálním počtem bodů. Dimenzi *Vedoucí k zodpovědnosti* ohodnotili trenéři v průměru 3,39. Hodnocení jednotlivých trenérů se pohybovalo mezi 2,63 až 3,88. Velký odskok v průměrném hodnocení je zaznamenán u dimenze *Přísný*, ta je ohodnocena na 2,13. Její nejvyšší hodnocení od jednotlivých trenérů se nevyšplhalo nad hodnotu 2,25. U dimenze *Nejistý* se jednotlivá hodnocení trenérů pohybovala mezi 0 až maximálně 0,89. Průměrné hodnocení této dimenze se dostalo na 0,70. Dimenze *Kárající* byla průměrně hodnocena na 0,54, kdy tuto dimenzi dva trenéři ohodnotili nulovou hodnotou. Jednoznačně nejnižší hodnocení získala dimenze *Nespokojený*. I zde hodnotili dva trenéři nulovou hodnotou. Jednotlivá hodnocení se tedy pohybovala v rozmezí od 0 do 0,38 a průměrné hodnocení trenérů dosáhlo hodnoty 0,32.

Tabulka 27. Souhrnné hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů

	Organizátor	Pomáhající	Chápající	Vedoucí k zodpovědnosti	Nejistý	Nespokojený	Kárající	Přísný
A	3,13	3,75	3,25	3,00	2,00	1,00	2,00	3,00
B	4,00	4,00	4,00	3,75	0,43	0	0	2,00
C	4,00	4,00	4,00	3,75	0	0	0	2,25
D	3,88	4,00	3,88	3,88	0,86	0,38	0,67	2,25
E	4,00	4,00	4,00	3,5	0,43	0,38	0,56	1,63
F	3,75	3,5	3,25	2,63	0,29	0,38	0,11	2,25
G	3,63	4,00	4,00	3,25	0,86	0,13	0,44	1,50
Průměr	3,77	3,89	3,77	3,39	0,70	0,32	0,54	2,13

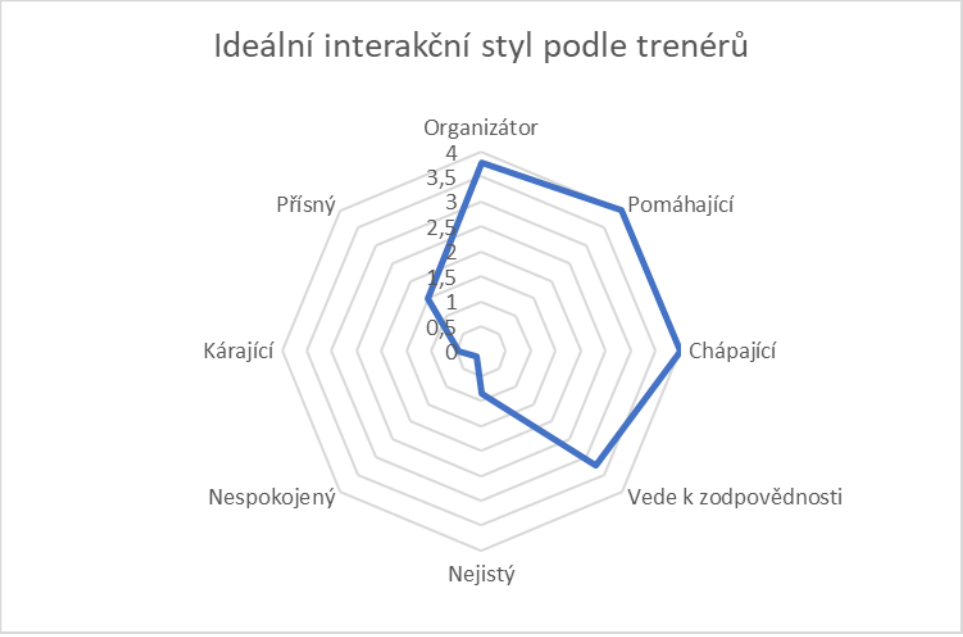

Obrázek 26. Grafické znázornění hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů

4.5 Srovnání uplatňovaného interakčního stylu s ideálním interakčním stylem podle trenérů

Hodnoty uvedené v této kapitole se vztahují k výzkumné otázce č. 5, která je zaměřena na „Srovnání interakčního styl trenérů tanečního sportu s jejich pohledem na ideální interakční styl sportovního trenéra.“ V Tabulce 28 jsou zaznamenány hodnoty jednotlivých dimenzí interakčního stylu u ideálního trenéra podle trenérů a průměrného trenéra. Srovnání jednotlivých dimenzí pak lze názorně vidět v grafu na Obrázku 27.

Z výsledků je patrné, že u průměrného trenéra jsou, ve srovnání s trenérem ideálním, posíleny dimenze *Nejistý*, *Nespokojený* a *Kárající*. Jedná se o rozdíly 0,59, 0,43 a 0,82. Nejmenší posílení je v dimenzi *Přísný* a to 0,14. Naopak oslabeny jsou všechny zbývající dimenze. Posílení jednotlivých dimenzí je následující: *Organizátor* o 0,41, *Pomáhající* i *Chápající* shodně o 0,17 a *Vede k zodpovědnosti* o 0,32.

Tabulka 28. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra z pohledu průměrného trenéra

Dimenze interakčního stylu	Průměrný trenér	Ideální trenér
Organizátor	3,36	3,77
Pomáhající	3,72	3,89
Chápající	3,60	3,77
Vede k zodpovědnosti	3,07	3,39
Nejistý	1,29	0,70
Nespokojený	0,75	0,32
Kárající	1,36	0,54
Přísný	2,27	2,13

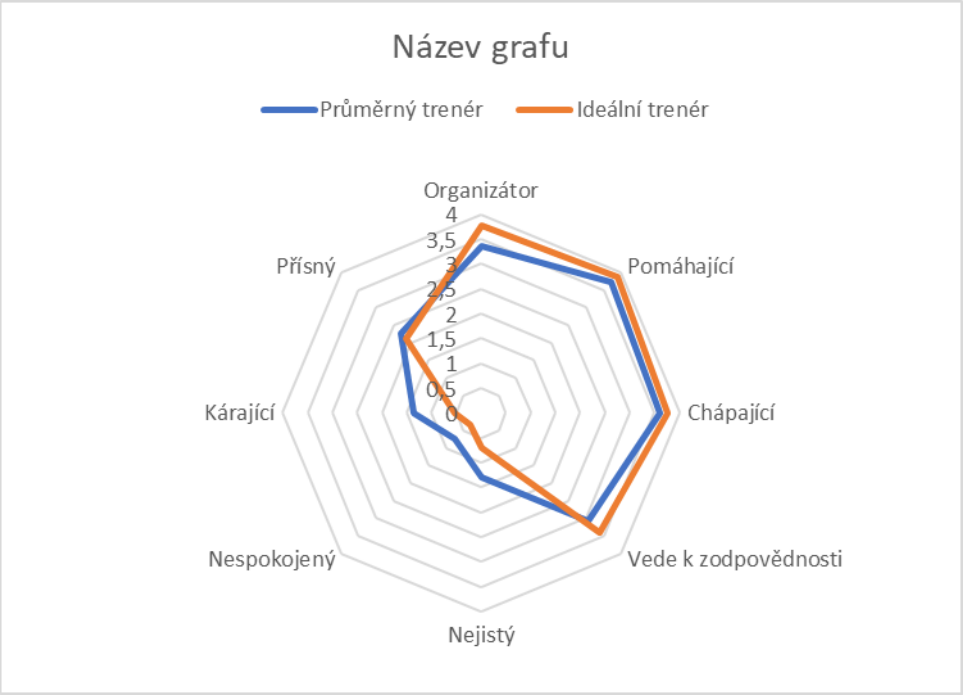

Obrázek 27. Grafické znázornění zhodnocení interakčního stylu trenéra z pohledu průměrného trenéra a z pohledu na ideální interakční styl podle trenérů

4.6 Srovnání ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů a tanečníků

Tato kapitola popisuje výsledky k otázce č. 6 „Srovnání pohledu trenérů a tanečníků na ideální interakční styl trenérů.“ Výsledky jsou opět přehledně zaznamenány do tabulek a grafů.

V Tabulce 29 jsou zaznamenány hodnoty k souhrnnému hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu tanečníků a v grafu na Obrázku 28 nalezneme jejich znázornění. Nejvyšší průměrné hodnocení dosáhla dimenze *Pomáhající* s průměrným hodnocením 3,72. Velmi vysoké, průměrné hodnocení, dostala také dimenze *Organizátor*. U této dimenze se hodnocení u jednotlivých tanečních skupin pohybovalo od 3,63 do 3,88. Průměrné hodnocení se tedy vyšplhalo na 3,70. Třetí nejvíce hodnocenou dimenzí dle tanečníků byla dimenze *Chápající*. Tu tanečníci průměrně hodnotili na 3,66. U žádné z těchto nejvíce hodnocených dimenzí se však neobjevilo hodnocení maximální. Poměrně vysokými hodnotami byla hodnocena i dimenze *Vedoucí k zodpovědnosti*. Zde se průměrné hodnocení vyšplhalo na hodnotu 3,12. U ostatních dimenzí je zaznamenán poměrně značný odskok. Dimenzi *Přísný* tanečníci hodnotili v rozmezí 1,18 – 1,84. Tato dimenze tak dosáhla průměrného hodnocení

pouze 1,41. Nízká hodnocení jsou zaznamenána i u dimenze *Nejistý* o čemž vypovídá průměrná dosažená hodnota 0,75. Jednotlivé hodnocení skupinami tanečníků u dimenze *Kárající* nepřesáhlo hodnotu 0,59. Průměrné hodnocení bylo tedy také velmi nízké a to 0,43. Nejnižší průměrné hodnocení pak dosáhla dimenze *Nespokojený*. Zde jednotlivá hodnocení pohybovala dokonce v rozmezí pouze 0,02 – 0,18. Průměrné hodnocení je tedy 0,09.

Tabulka 29. Souhrnné hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu tanečníků

	Organizátor	Pomáhající	Chápající	Vedoucí k zodpovědnosti	Nejistý	Nespokojený	Kárající	Přísný
A	3,80	3,70	3,53	2,82	1,70	0,18	0,66	1,33
B	3,63	3,57	3,35	2,89	0,59	0,15	0,42	1,18
C	3,85	3,92	3,91	3,40	0,55	0,14	0,19	1,32
D+E	3,63	3,60	3,45	3,15	0,58	0,01	0,59	1,84
F	3,66	3,70	3,89	3,13	0,44	0,04	0,42	1,62
G	3,64	3,81	3,86	3,30	0,61	0,02	0,32	1,14
Průměr	3,70	3,72	3,66	3,12	0,75	0,09	0,43	1,41

Obrázek 28. Grafické znázornění hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu tanečníků

V Tabulce 30 a na Obrázku 29 jsou zaznamenány výsledky hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů i tanečníků. Jedná se o průměrné výsledky zaokrouhlené na 2 desetinná místa. Z výsledů je patrné, jak vnímají trenéři ideální interakční styl trenéra. Mezi dominantní dimenze zahrnují dimenze v tomto pořadí, dimenze *Pomáhající*, *Organizátor* a *Chápající*. Čtyři trenéři shodně ohodnotili maximálním hodnocením dimenze *Pomáhající* a *Chápající*. Tři z nich dokonce maximálním počtem hodnotili i dimenzi *Organizátor*. Mezi středně, nebo více důležité dimenze interakčního stylu ideálního trenéra patří i dimenze *Vedoucí k zodpovědnosti* a *Přísný*. Nejméně hodnocenou dimenzí je mezi trenéry dimenze *Nespokojený*, kdy tato dimenze byla trenéry B a C hodnocena nulově a průměrně získala hodnocení 0,32. Z výsledků lze tedy vyčíst, že trenéři vidí ideálního trenéra jako pomáhajícího a chápajícího organizátora, který své svěřence vede k zodpovědnosti a je přiměřeně přísný. Ideální trenér by podle nich měl být pouze výjimečně nejistý a kárající.

Tabulka 30. Souhrnné výsledky hodnocení ideálního interakčního stylu trenéra z pohledů trenérů a tanečníků

Dimenze interakčního stylu	Ideál podle trenérů	Ideál podle tanečníků
Organizátor	3,77	3,70
Pomáhající	3,89	3,77
Chápající	3,77	3,66
Vede k zodpovědnosti	3,39	3,12
Nejistý	0,70	0,75
Nespokojený	0,32	0,09
Kárající	0,54	0,43
Přísný	2,13	1,41

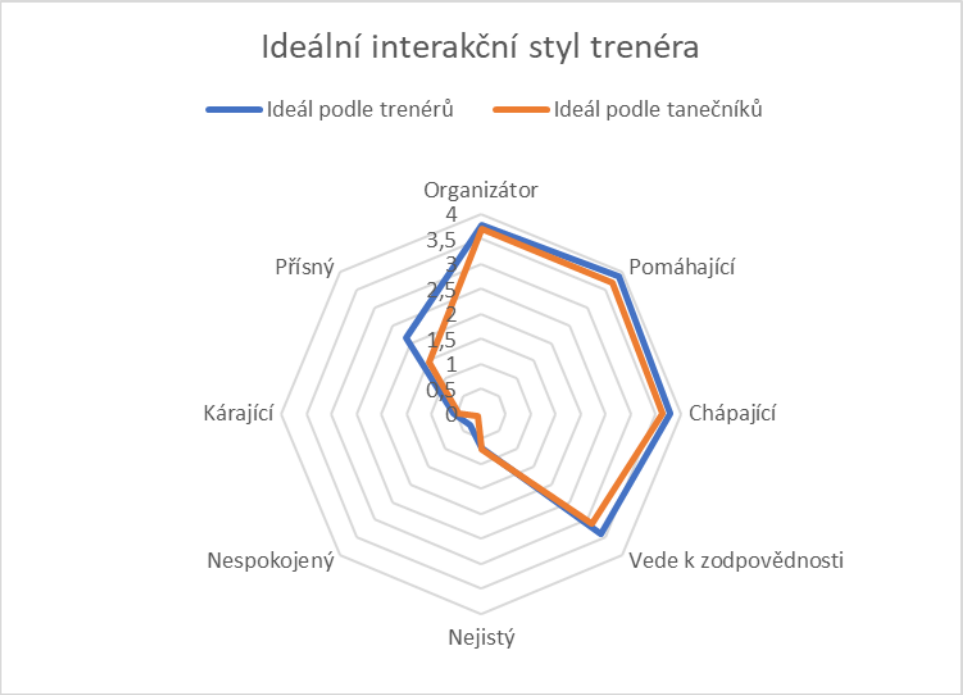

Obrázek 29. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení ideálního interakčního stylu trenéra z pohledu trenérů a z pohledu tanečníků

Z Tabulky 30 a Obrázku 29 vyplývají odlišné preference tanečníků, a to v dimenzích *Přísný* a *Nespokojený*. Jedinou posílenou dimenzí z pohledu tanečníků je dimenze *Nejistý* a to o 0,05. Všechny ostatní dimenze oslabily a některé podstatně. Nejvíce oslabenou dimenzí je dimenze *Přísný*. Zde došlo k oslabení o 0,72. Následuje dimenze *Vedoucí k zodpovědnosti* o 0,27 a *Nespokojený* s oslabením o 0,23. Ostatní dimenze oslabily následovně: *Kárající* o 0,11, *Chápající* o 0,11, *Pomáhající* o 0,12 a *Organizátor* o 0,07.

Z porovnání výsledků hodnocení trenérů i tanečníků je patrné, že tanečníci mají ideální interakční styl trenéra podobný názor jako trenéři. Myslí si však, že ve srovnání s ideálem trenérů, by měl být trenér výrazně méně přísný, avšak může být o něco více nejistý. I u tanečníků jsou důležité dimenze ideálního trenéra dimenze *Organizátor*, *Pomáhající*, *Chápající* i *Vedoucí k zodpovědnosti*. V pořadí se ale drobně liší. Pro tanečníky je o něco více důležitou dimenzí *Organizátor* oproti *Pomáhající*, která byla nejvíce hodnocena trenéry.

5 Diskuse

Tanec. Obyčejné slovo skrývající něco neobyčejného. Pro každého znamená něco jiného, ale lze si pod ním představit např. lásku, emoce, svobodu projevu, přátelství, rodinu, osobnostní růst, cílevědomost, zábavu a mnohé další. Pro někoho je tanec uměním, pro jiného sport. Jednoznačné ale je, že stěžejním prvkem v tanci je lidské tělo a jeho pohyb. Dle Hannaové je tanec „lidské chování komponované ze záměrných, rytmických a kulturně zakotvených sekvencí neverbálních tělesných projevů, které se liší od jiných motorických aktivit. Tento taneční pohyb má svou specifickou hodnotu a hodnotu estetickou“ (Blížkovská, 1999, 63). Velmi důležitou roli v tanci tedy hraje i trenér, který dává pohybu jednotlivců směr, ucelenost, jednotnost. Ve volnočasových aktivitách, do kterých tanec spadá, je trenér více vnímán spíše jako přítel a vzor. Je tedy velmi důležité, jak se trenér před svými svěřenci prezentuje nejen na tanečním parketě, ale také v běžném životě.

Výsledky výzkumného šetření ukazují, že nejvíce zastoupeným interakčním stylem trenérů dle sebereflexe oslovených trenérů Contemporary je styl *Pomáhající*. V kombinaci se stylem *Chápající* ho používá 6/7 oslovených trenérů.

K velmi podobným výsledkům dospěla i Rapouchová (2017). Ta ve své diplomové práci, zabývající se interakčním stylem trenérů Street dance uvádí, že trenéři preferují interakční styl *Pomáhající*, *Chápající*, *Organizátor* a *Vede k zodpovědnosti*. Tyto 4 dimenze i v mém výzkumu obsadily první 4 pozice, ačkoli dimenze *Organizátor* a *Vede k zodpovědnosti* nedosáhly ani jednou nejvyššího bodového skóre. Shodné výsledy popisuje ve své práci i Čapková (2018) a také uvádí, že trenéři nejméně hodnotí dimenze *Nejistý*, *Nespokojený* a *Kárající,* což je v naprosté shodě s výsledky zjištěných mým výzkumem.

Dle tanečníků používají jejích trenéři interakční trenérský styl *Organizátor* či *Pomáhající*. Pouze u jednoho trenéra se dle jeho svěřenců objevuje nejvíce styl *Chápající*, což může být ovlivněno např. tím, že tento trenér je již rodičem a jeho přístup ke svěřencům tím může být ovlivněn.

Je tedy patrné, že hodnocení interakčního stylu trenérů (sebereflexe) a názor svěřenců na jejich používaný interakční styl je v rozporu, a to dokonce v 5 případech. Pouze jednou krát došlo v názoru trenéra a jeho svěřenců ke shodě. Ale i přes to jsou všichni trenéři vnímáni svými svěřenci kladně jako organizačně schopní jedinci, pod čímž se může skrývat i schopnost vést skupinu, kteří své svěřence chápou a pomáhají jim. Toto hodnocení může být způsobeno poměrně nízkým věkovým rozdílem mezi trenéry a jejich svěřenci, ale také

momentální situací spojenou s pandemií Covid-19. Trenéři jsou nuceni na situaci reagovat, adekvátně přizpůsobovat a organizovat výukové lekce, které probíhají o-nline, tak aby vyhověli svěřencům nejen časově, ale mnohdy je potřeba i myslet na omezený prostor, který jejich svěřenci v domácím prostředí mají.

Jako ideální interakční styl 7 trenérů hodnotí styl *Pomáhající*. Nejčastěji se objevoval v kombinaci se stylem *Chápající* a *Organizátor*. Tři trenéři tuto kombinaci dokonce hodnotili shodně maximálním bodovým skóre.

Zjištěním ideálního interakčního stylu trenéra se zabývala také diplomová práce Kubíčkové (2017). Z jejích výsledů vyplývá, že trenéři vnímají jako ideální interakční styl trenéra v dimenzích *Pomáhající, Chápající, Organizátor* a *Vedoucí k zodpovědnosti*. Ve srovnání s mým výzkumem je patrný drobný rozdíl v absenci dimenze *Vede k zodpovědnosti,* který mnou zvolení trenéři ani jednou nehodnotily maximálním bodovým skóre. I přesto se tato dimenze umístila na čtvrté, nejvíce hodnocené pozici.

Němeček (2017) ve svém výzkumu uvádí jako důležité dimenze v ideálním interakčním stylu trenéra dimenze *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*. Z porovnání všech těchto výsledů je patrná shoda u ideálu trenéra, který by měl být dle trenérů převážně organizačně schopný, pomáhající a chápající jedinec, který vede své svěřence k zodpovědnosti.

Při srovnání interakčního stylu trenérů Contemporary s jejich pohledem na ideální interakční styl trenéra je patrné, že jsou tyto mírně v rozporu. Většina trenérů hodnotí svůj interakční styl (sebereflexe) jako kombinaci stylů *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*, avšak jako ideální interakční styl trenéra volí styl *Pomáhající*. Pouze u trenéra F dochází k rozporu. Ten hodnotí jako ideální interakční styl *Organizátor* a v sebereflexi nejvíce hodnotil dimenzi *Pomáhající*.

Jako limit této práce, který mohl ovlivnit nebo zkreslit naměřené výsledky lze jednoznačně považovat již několik měsíců trvající vládní opatření spojená s pandemií Covid-19. Trenéři a jejich svěřenci se dlouhodobě vídají pouze prostřednictvím online lekcí, ztrácí se motivovanost dětí a prohlubuje frustrace z neuspokojených potřeb. Vnímání trenérů svěřenci i naopak může tedy být těmito faktory zkresleno. Taktéž výzkum probíhal pouze prostřednictvím online dotazníků, nebylo tak možné instrukce k vyplňování předat osobně, což mohlo také vést k ovlivnění odpovědí a následně celkových výsledků.

6 Závěry

Cílem diplomové práce bylo zjistit a popsat, jaké interakční styly uplatňují zvolení trenéři tanečního sportu, konkrétně Contemporary. Dále jak vnímají ideální interakční styl a také zjistit, jaký interakční styl uplatňují z pohledu tanečníků. V teoretické části byla definována interakce jako pojem, interakce ve sportu či interakční styl. Dále byl definován také trenér a jeho osobnost, role a typologie. V neposlední řadě je teoretická část zaměřena na tanec, jeho historii i význam a vysvětlení pojmu Contemporary.

V praktické části bylo zjišťováno a popisováno, jaký interakční styl uplatňují vybraní trenéři Contemporary a jak vnímají ideální interakční styl tanečníci i jejich trenéři. Vše proběhlo metodou dotazníkového šetření (Dotazník interakčního stylu trenéra/trenérky) a do zkoumání se zapojilo 7 trenérů a 117 jejich svěřenců z 6 tanečních škol a klubů Pardubického kraje.

Veškeré závěry budou poskytnuty jednotlivým trenérům, kteří o tyto výsledky projevili zájem hned od samého začátku. Domnívají se, že jim poslouží jako adekvátní zpětná vazba a pomohou jim zefektivnit práci se svými svěřenci.

Výzkumná otázka č. 1:

Jaký je interakční styl trenérů Contemoporary hodnocený z jejich vlastního pohledu? (sebereflexe)

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že z pohledu trenérů je v největší míře uplatňovaným interakčním stylem styl *Pomáhající*. Tento styl nejčastěji v kombinaci se stylem *Chápající* používá 6/7 trenérů. Trenér A nejčastěji používá styl *Pomáhající*, který ohodnotil na 3,38. Trenér B maximálním skóre ohodnotil také styl *Pomáhající*. Trenér C v nejvyšší míře používá rovněž styl *Pomáhající* a hodnotil jej na 3,88. U trenéra D se jako nejpoužívanější styl objevuje taktéž, tentokrát maximálně hodnocený, styl *Pomáhající*. Trenér E používá nejčastěji styl *Pomáhající* v kombinaci se stylem *Chápající*, které oba ohodnotil maximálním bodovým skóre. Trenér F využívá v největší míře styl *Pomáhající*, ve kterém získal nejvyšší možné skóre 3,63. Trenér G jako jediný preferuje nejvíce styl *Chápající*, který dosáhl nejvyššího skóre 3,75. Dílčí cíl č. 1 byl splněn.

Výzkumná otázka č. 2:

Jaký je interakční styl trenérů Contemporary hodnocený z pohledu jejich svěřenců?

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejčastěji používaným interakčním stylem, který používají trenéři z pohledu jejich tanečníků je styl *Organizátor* společně se stylem *Pomáhající*. Oba tyto styly používají shodně vždy 3 trenéři. Pouze jeden trenér používá, dle svých svěřenců, styl *Chápající*. Zde je potřeba zmínit, že všechny tři výše uvedené styly se objevily v hodnocení u všech oslovených trenérů na prvních třech místech.

Trenér A používá z pohledu tanečníků interakční styl *Organizátor*, který tanečníci ohodnotili na 3,79. Trenér B taktéž dle tanečníků nejvíce používá interakční styl *Organizátor*, který získal 3,67. Trenér C je jediným trenérem, který dle tanečníků nejvíce používá interakční styl *Chápající*. Ten získal bodové hodnocení 3,64. Trenér D je třetím trenérem, který dle tanečníků nejvíce používá interakční styl *Organizátor*, tanečníci jej ohodnotili na 3,52. U trenéra E nejvyšší bodové skóre 3,71 dosáhl interakční trenérský styl *Pomáhající*. Stejný interakční trenérský styl, tedy *Pomáhající*, dosáhl u trenéra F nejvyššího bodového skóre 3,65. Trenér G získal od tanečníků nejvyšší hodnocení 3,67 bodu taktéž v dimenzi *Pomáhající*, tento styl používá dle tanečníků nejčastěji. Dílčí cíl č. 2 byl splněn.

Výzkumná otázka č. 3:

Srovnání interakčního stylu trenérů Contemporary s pohledem tanečníků na jimi uplatňovaný interakční styl?

V porovnání interakčního stylu trenérů s uplatňovaným interakčním stylem z pohledu tanečníků je patrné, že u 5 trenérů jsou tyto styly v rozporu s uplatňovaným interakčním stylem z pohledu tanečníků. V jednom případě se mírně odlišují, a to z důvodu, že trenér popisuje svůj interakční styl v kombinaci, ale tanečníci uvádějí pouze jednu dimenzi interakčního stylu. Jen v jednom případě je patrná shoda v interakčním stylu trenéra a v uplatňovaném interakčním stylu trenéra z pohledu tanečníků

Interakční styl trenéra A, kterým je *Pomáhající* se neshoduje s pohledem tanečníku na jím uplatňovaný interakční styl, kterým je dle jejich názoru *Organizátor*. Interakčním stylem trenéra B je styl *Pomáhající*, což je také v rozporu s názorem jeho svěřenců. Dle nich

uplatňuje trenér B také interakční styl *Organizátor*. Interakční styl trenéra C je *Pomáhající*, který se liší od používaného interakčního stylu z pohledu tanečníků, kterým je *Chápající*. Interakční styl trenéra D je *Pomáhající,* a i zde je rozpor s používaným interakčním stylem z pohledu tanečníků, kterým je *Organizátor*. Interakční styl trenéra E je kombinace stylů *Pomáhající* a *Chápající*, což je v mírném rozporu s názorem tanečníků na používaný interakční styl, kterým je *Pomáhající*. Interakční styl trenéra F je *Pomáhající*, což se shoduje s názorem tanečníků na používaný interakční styl trenéra. Interakční styl trenéra G je *Pomáhající*, který se liší od používaného interakčního stylu z pohledu tanečníků, kterým je styl Chápající. Dílčí cíl č. 3 byl splněn.

Výzkumná otázka č. 4:

Jak vnímají ideální interakční styl trenéři Contemporary z vlastního úhlu pohledu?

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že jako ideální interakční styl trenéři ze svého pohledu vnímají jako převládající styl *Pomáhající*. Tento styl za ideální považuje 5 trenérů ze 7. Nejčastěji se tento nejvíce hodnocený styl objevoval v kombinaci se styly *Chápající* a *Organizátor*.

Z pohledu trenéra A je ideálním interakčním stylem právě výše zmiňovaný styl *Pomáhající*, který ohodnotil nejvyšším bodovým skóre. Trenér B vidí ideální styl v kombinaci rovnou tří stejně hodnocených stylů a to *Organizátor*, *Pomáhající* a *Chápající*. Všechny tyto dimenze ohodnotil trenér B plným maximálním počtem bodů. Stejné hodnocení se objevuje i u trenéra C. I ten vnímá jako ideální interakční styl trenéra v kombinaci stylů *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*, taktéž hodnoceny maximálním počtem bodů. Z pohledu trenéra D je ideálním interakčním stylem styl *Pomáhající*. Trenér E se shoduje s trenéry B a C a hodnotí jako nejideálnější interakční styl hned kombinaci tří stylů, a to opět *Organizátor*, *Pomáhající* a *Chápající*. I on ohodnotil tyto styly maximálním počtem bodů. Trenér F vidí jako nejideálnější interakční styl trenéra styl *Organizátor*, který ohodnotil nejvyšším bodovým skóre. Poslední trenér, trenér G shledává ideální interakční styl, stejně jako většina dotazovaných trenérů, ve stylu *Pomáhající* v kombinaci se stejně maximálně hodnoceným stylem *Chápající*. Dílčí cíl č. 4 byl splněn.

Výzkumná otázka č. 5:

Srovnání interakčního stylu trenérů Contemporary s jejich pohledem na ideální interakční styl trenéra?

Interakční styl trenéra A je styl *Pomáhající*, což se neliší od jeho pohledu na ideální interakční styl. Interakční styl trenéra B je kombinací stylů *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*, což se mírně liší od jeho pohledu na ideální interakční styl, který dle jeho názoru je styl *Pomáhající*. Interakční styl trenéra C je taktéž kombinací stylů *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*, který se liší od jeho pohledu na ideální interakční styl, který je *Pomáhající*. Interakční styl trenéra D je styl *Pomáhající*, což je v naprosté shodě s jeho představou o ideálním interakčním stylu trenéra. Interakční trenérský styl trenéra E je kombinace stylů *Pomáhající* a *Chápající*, což je v mírně shodě s ideálním interakčním stylem. Ten si trenér E představuje v kombinaci dimenzí *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající*. Interakční styl trenéra F je styl *Pomáhající*, což je v rozporu s jeho pohledem na ideální interakční styl, kterým je *Organizátor*. Interakčním stylem trenéra G je styl *Chápající,* což je mírně v rozporu s jeho představou ideálního interakčního stylu, který je kombinací stylu *Chápající* a *Pomáhající*.

Z porovnání interakčního stylu průměrného trenéra s porovnáním s ideálním interakčním stylem trenéra je patrné, že průměrný trenér i trenér ideální nejčastěji používají styl *Pomáhající*. V hodnocení jednotlivých dimenzí u obou trenérů nejsou zásadní rozdíly. Posílené dimenze jsou u obou trenérů i dimenze *Organizátor, Chápající* i *Vedoucí k zodpovědnosti*. Je patrné, že v těchto dimenzích je ideální trenér hodnocen více oproti průměrnému trenérovi. Naopak méně bodového skóre získal ideální trenér oproti průměrnému v dimenzích *Nejistý*, *Nespokojený*, *Kárající* i *Přísný*, které jsou i u průměrného trenéra hodnoceny nižším bodovým skóre. Na základě těchto výsledku jsem dospěla k názoru, že z pohledu trenérů je ideální interakční styl shodný s interakčním stylem, který trenéři nejčastěji používají, avšak je posílen ve všech dimenzích. Dílčí cíl č. 5 byl splněn.

Výzkumná otázka č. 6:

Srovnání pohledu trenérů Contemporary a tanečníků na ideální interakční styl trenérů.

Z porovnání výsledků dotazníkového šetření je patrné, že podle trenérů je ideálním interakčním stylem kombinace stylů *Organizátor, Pomáhající* a *Chápající* což je v mírné shodě s názorem tanečníků na ideální interakční styl trenéra, kterým jsou shodně hodnocené dimenze *Organizátor a Pomáhající*. Dílčí cíl č. 6 byl splněn.

Je možné konstatovat, že cíl diplomové práce byl splněn. Zjištěné výsledky z výzkumného šetření budou dány všem zúčastněným trenérům k dispozici a mohou sloužit jako zpětná vazba jejich interakčního stylu požívaného v tréninkových jednotkách. Případná sebereflexe jim může pomoci se přiblížit k jejich ideálnímu interakčnímu stylu či ideálnímu stylu jejich svěřenců a tím tak lépe pochopit očekávání tanečníků.

7 Souhrn

Diplomová práce se zabývá tématem interakčních stylů trenérů Comtemporary patřící do kategorie Modern dance. Cílem bylo zjistit, jaké interakční trenérské styly uplatňují trenéři 6 tanečních škol a klubů Pardubického kraje v rámci jednotlivých tréninkových jednotek z pohledu jejich svěřenců a jich samotných (sebereflexe). Všechny oslovené taneční školy a kluby spojuje také registrace pod stejnou taneční organizací, a to CDO, což je jediná organizace s přímým postupem na Mistrovství světa IDO. Všech 6 tanečních škol se účastní již regionálních kol.

Teoretická část práce zaměřena na charakteristiku pojmů interakce, interakce ve sportu. Je zde také popsán interakce ve sportu a typologie trenéra. V kapitole Tanec je shrnut vývoj tance v průřezu dějin a jedna podkapitola je věnována právě Contemporary. Zde je vysvětleno, co vše ze světa tance je možné si pod tímto pojmem představit.

Výzkum byl realizován formou dotazníkového šetření pomocí dotazníků interakčního stylu trenéra/trenérky. Z důvodu pandemie Covid-19 probíhal celý výzkum online. Výzkumný soubor tvořilo 7 trenérů Contemporary z 6 různých tanečních škol a klubů Pardubického kraje a jejich 117 svěřenců dospělé věkové kategorie. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že nejčastěji uplatňovaným interakčním stylem, hodnoceným z pohledu trenérů, je styl *Pomáhající*. Tento styl používá celkem 6 oslovených trenérů.

Dále bylo zjištěno, že pouze jeden trenér, z pohledu tanečníků, používá styl *Chápající*. Ostatní trenéři používají, z pohledu tanečníků, jeden z nejvíce hodnocených stylů a tím je *Organizátor* či *Pomáhající*. Z porovnání interakčního stylu trenérů s uplatňovaným interakčním stylem z pohledu tanečníků je patrné, že se interakční styl trenérů tanečního sportu poměrně liší od pohledu tanečníků na jimi uplatňovaný interakční styl.

Ideální interakční styl vidí 5/7 trenérů jako *Pomáhající*. Velmi podobného hodnocení dosáhl styl *Chápající*, který hodnotili čtyři trenéři maximálním bodovým skóre. Obdobně tomu bylo u stylu *Organizátor*.

Ze získaných dat je také patrné, že se zásadně neliší ideální interakční styl z pohledu trenérů a jimi uplatňovaný interakční styl. Podle sebereflexe trenéři nejčastěji používají styl *Pomáhající,* a to převážně samostatně. Pouze jednou se objevuje v kombinaci s *Chápajícím*. Většina trenérů tedy považuje za ideální interakční styl *Pomáhající*, čtyřikrát v kombinaci se stylem *Chápající* a třikrát se stylem *Organizátor*.

8 Summary

The diploma thesis deals with the topic of interaction styles of Comtemporary trainers belonging to the category Modern dance. The aim was to find out what interactive coaching styles are applied by the coaches of 6 dance schools and clubs of the Pardubice Region within the individual training units from the point of view of their charges and themselves (self-reflection). All the dance schools and clubs contacted are also connected by registration under the same dance organization, the CDO, which is the only organization with a direct promotion to the IDO World Championships. All 6 dance schools already participate in regional rounds.

The theoretical part of the work focuses on the characteristics of the concepts of interaction, social interaction, interaction style and coach. It also describes the interaction in sports and the typology of the coach. The chapter Dance summarizes the development of dance in the cross-section of history and one subchapter is devoted to Contemporary. Here it is explained what everything from the world of dance can be imagined under this term.

The research was carried out in the form of a questionnaire survey using the coach's interaction style questionnaires. Due to the Covid-19 pandemic, all research was conducted online. The research group consisted of 7 Contemporary coaches from 6 different dance schools and clubs in the Pardubice Region and their 117 adults of adult age. The questionnaire survey showed that the most frequently applied interaction style, evaluated from the point of view of coaches, is the Helping style. This style is used by a total of 6 addressed coaches.

Furthermore, it was found that only one coach, from the dancers' point of view, uses the Understanding style. Other trainers use, from the dancers' point of view, one of the most rated styles, and that is the Organizer or the Helper. From the comparison of the interaction style of the coaches with the applied interaction style from the point of view of the dancers, it is evident that the interaction style of the dance sports coaches is relatively different from the dancers' point of view on the interaction style applied by them.

The ideal interaction style is seen by 5/7 trainers as Assisting. A very similar rating was achieved by the Understanding style, which was rated by four coaches with a maximum score. It was similar with the Organizer style.

From the obtained data it is also evident that the ideal interaction style from the point of view of the trainers and the interaction style applied by them do not differ fundamentally. According to self-reflection, trainers most often use the Helping style, mostly on their own.

It only appears once in combination with the Understand. Most coaches therefore consider the interactive interaction style to be helpful, four times in combination with the Understanding style and three times with the Organizer style.

9 Referenční seznam

Armour, K. (2011). *Sport pedagogy: an introduction for teaching and coaching*. Harlow: Prentice-Hal.

Balaš, R. (2003). *Tanec 20. století*. Olomouc: Hanex.

Blažek, L. (2014). *Management*. Praha: Grada.

Blenfordová, N. (2008). *Tanec: cesta ke štíhlé postavě.* Praha: Ikar.

Buzek, M. a kol. (2007). *Trenér fotbalu "A" UEFA licence*. Praha: Olympia.

Blatný, M., a kol. (2010). *Psychologie osobnosti*. Praha: Grada.

Blížkovská, J. (1999). *Úvod do taneční terapie*. Brno: Masarykova univerzita,

Břízová, M. (2019). *Tanec jako prostředek rozvoje osobnosti lektora tance*. Praha: Masaryk University.

Cveklová, B. (2008). Význam vybraných uměleckých aktivit pro rozvoj osobnosti dítěte. In Smugalová, Z. (2008). *Taneční výchova a kulturní kapitál: celostátní sympozium o taneční výchově na přelomu tisíciletí: sborník příspěvků.* Praha: Niposartama.

Čáp, J., & Mareš, J. (2001). *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál.

Čapková, M. (2018). *Interakční trenérský styl trenérů basketbalu.* Olomouc: Palacký University.

Čížková, K. (2005). *Tanečně-pohybová terapie*. Praha: Triton.

Česká basebalová asociace. (2010). *Osobnost trenéra: Školení trenéru basebalu II. třídy*. Retrieved 23. 3. 2021 from the World Wide Web: https://is.basebal.cz/modules.php?op=modload&name=download&file=index&d_op=viewdownload&cid=22.

Dosedelová, J. (2012). *Terapie tancem: Role tance v dějinách lidstva a v současné psychoterapii.* Praha: Grada.

Dovalil, J. a kol. (2008). *Lexikon sportovního tréninku*. Praha: Karolinum.

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada Publishing.

Fiedler, M. (2003). *Hip hop forever.* Olomouc: Hanex.

Fitzgerald, M. (2017). Community to Classroom: Reflections on Community-Centered Pedagogy in Contemporary Modern Dance Technique. *Journal of Dance Education, (1)*17, 171-177.

Gavora, P. (2005). *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido.

Giguere, M. (2018). Dance Trends: Contemporary or Modern. *Dance Education in Practice, 4*(3), 25-27.

Goleman, D. (1997). *Emoční inteligence*. Praha: Columbus.

Hájek, B., Hofbauer, B. & Pávková, J. (2008). *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy.* Praha: Portál.

Harvanová, J. (2010). *Kompatibilita v partnerské dyádě a její souvislost se sportovním výkonem* (Disertační práce). Olomouc: Univerzita Palackého.

Historie tance. *Taneční magazín* [online]. 200. Retrieved 20. 1. 2021 from the World Wide Web: https://www.tanecnimagazin.cz/2009/02/06/historie-tance/

Hošková, J. (2015). *Rozhovor s Janou Hoškovou: „tanec je náročná profese…"*. Retrieved 23. 3. 2021 from the World Wide Web: https://www.tanecniaktuality.cz/rozhovory/rozhovor-s-janou-hoskovou-tanec-jenarocna-profese.

Horská, V. (2009). *Koučování ve školní praxi*. Praha: Grada.

Janíková, M. (2012). *Interakce a komunikace učitelů tělesné výchovy*. Brno: Paido.

Jansa a kol. (2007). *Pedagogika sportu*. Praha: Karolínum.

Jansa, P., Kocourek, J., & Kovář, K. (2009). *Základy pedagogiky sportu*. In P. Jansa & J. Dovalil (Eds.). *Sportovní příprava: vybrané kinantropologické obory k podpoře aktivního životního stylu* (pp. 38–71). Praha: Q-art.

Jeřábková, J. (1979). *Taneční průprava*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.

Johnson, A. (2005). *I am a holistic educator not a dancing monkey*. Encounter, 2005 (18/4), 60. Retrieved 4. 5. 2020 from the World Wide Web: https://great-ideas.org/Encounter/Encounter184.pdf#page=36.

Kantorovská, P. (2019). *Tanec jako životní cesta*. Brno: Masaryk univerzity.

Kohoutek, R. (2009). *Sociální interakce ve skupinách*. Retrieved 25. 9. 2020 from the World Wide Web: http://rudolfkohoutek.blog.cz/0912/socialni-interakce-ve-skupinach.

Kubíčková, V. (2017). *Interakční styl trenéra volejbalu.* Olomouc: Palacký University.

Lukas, J. (2011). *Učitel – jeho profesní vývoj a sociální vztahy ve škole*. Brno: Masaryk univerzity.

Machová, J. & Kubátová, D. (2009). *Výchova ke zdraví: zdraví a prevence, životní styl – problémy a rizika, dospívání a zdravotní problémy*. Praha: Grada.

Mareš, J., & Gavora, P. (2004). *Interpersonální styl učitelů: teorie, diagnostika a výsledky výzkumů*, *Pedagogika, 54*(2), 101-128.

Miková, M. (2006). *Typologie budoucích učitelů v závislosti na jejich interakci a komunikaci*. Brno: Masaryk univerzity.

Míkšík, O. (2001). Psychologická charakteristika osobnosti. Praha: Karolinum.

Molek, J. (2008). *Personalistika a řízení*. České Budějovice: Jihočeská universita v Českých Budějovicích.

Nakonečný, M. (2009). *Sociální psychologie.* Praha: Academia.

Nakonečný, M. (2013). *Lexikon psychologie (2nd ed.*). Praha: Vodnář.

Navrátová, J., & Vašek, R. (2010). *Tanec v České republice: definice, historie, financování, legislativa, sociální problematika, školství, reflexe oboru*. Praha: Institut umění.

Němec, J. (2002). *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido.

Němeček, M. (2014). Vliv *rodičů na průběh tréninkového procesu adolescentů věnujících se tanečnímu sportu*. Olomouc, Palacký University.

Nolen-Hoeksema, S. (2012). *Psychologie Atkinsonové a Hilgarda* (Vyd. 3., přeprac). Praha: Portál

Perič, T. & Dovalil, J. (2010). *Sportovní trénink*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010.

Nováková, K. (2014). *Tanec v Chrudimi od konce 19. století do současnosti*. Pardubice: Univerzita Pardubice.

Obradovic, V. (2016). *Differentiating between contemporary and traditional dance aesthetic: androgyny of modern and contemporary dance*. Belgrade Journal of Music

and Dance, 2016 (1) 145. Retrieved 23. 3. 2021 from the World Wide Web: https://accelerandobjmd.weebly.com/issue1/article02.

Plevová, I. (2012). *Management v ošetřovatelství*. Praha: Grada.

Pokorný, V., Teclová, J. & Tomko, A. (2003). P*revence sociálně patologických jevů: manuál praxe.* Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky.

Czech Dance Organization. (2019). Pravidla czech dance masters. Retrieved 14. 11. 2020 from the World Wide Web: https://czechdance.org/pravidla/.

Průcha, J., Walterová, E. & Mareš, J. (1998). *Pedagogický slovník.* Praha: Portál.

Rusková, D. (2003). *Nejsou taneční jako taneční.* Plzeň: studio P-Greis.

Rapouchová, M. (2017). *Interakční styl trenéra moderního tance.* Olomouc: Palacký University.

Sirotová, M. (2000). Výskum štýlov výchovného pôsobenia pedagóga v špeciálnych výchovných zariadeniach. *Pedagogická revue, 52*(2), 115-129.

Slepička, P. (1982). *Sociální interakce ve sportovní činnosti*. Praha: Univerzita Karlova.

Světové dějiny tance a baletu: Starověké Řecko. Nejstarší mýty a jejich vztah k tanci. Moodle AMU [online]. Retrieved 20. 1. 2021 from the World Wide Web: https://moodle.amu.cz/mod/page/view.php?id=2760.

Svoboda, M. (2017). *Psychosociální interakční výcvik v pedagogické praxi*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni.

Svoboda, B. (2007). *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum

Svoboda, B. & Vaněk, M. (1986). *Psychologie sportovních her.* Praha: Olympia.

Svoboda, B. (1996). *Stručná pedagogika sportu.* Praha: Univerzita Karlova v Praze.

Uhrín, T., & Malečková, M. (2009). Interakce. Retrieved 28. 10. 2020 from the World Wide Web: https://is.muni.cz/www/179593/interakce_obecne.htm.

Vališová, A., & Kasíková, H. (2011). *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada.

Votík, J. (2005). *Trenér fotbalu "B" UEFA licence.* Praha: Olympia.

Vybíral, Z. (2005). *Psychologie komunikace*. Praha: Portál.

Výrost, J. & Slaměník, I. (1997*). Sociální psychologie*. Praha.

Watzlawick, P., Bavelas, J. B., & Jackson, D. D. (1999). *Pragmatika lidské komunikace: interakční vzorce, patologie a paradoxy*. Hradec Králové: Konfrontace.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2004) Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů. Retrieved 25. 8. 2020 from the World Wide Web: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563.

10 Přílohy

Příloha 1. Vyjádření etické komise

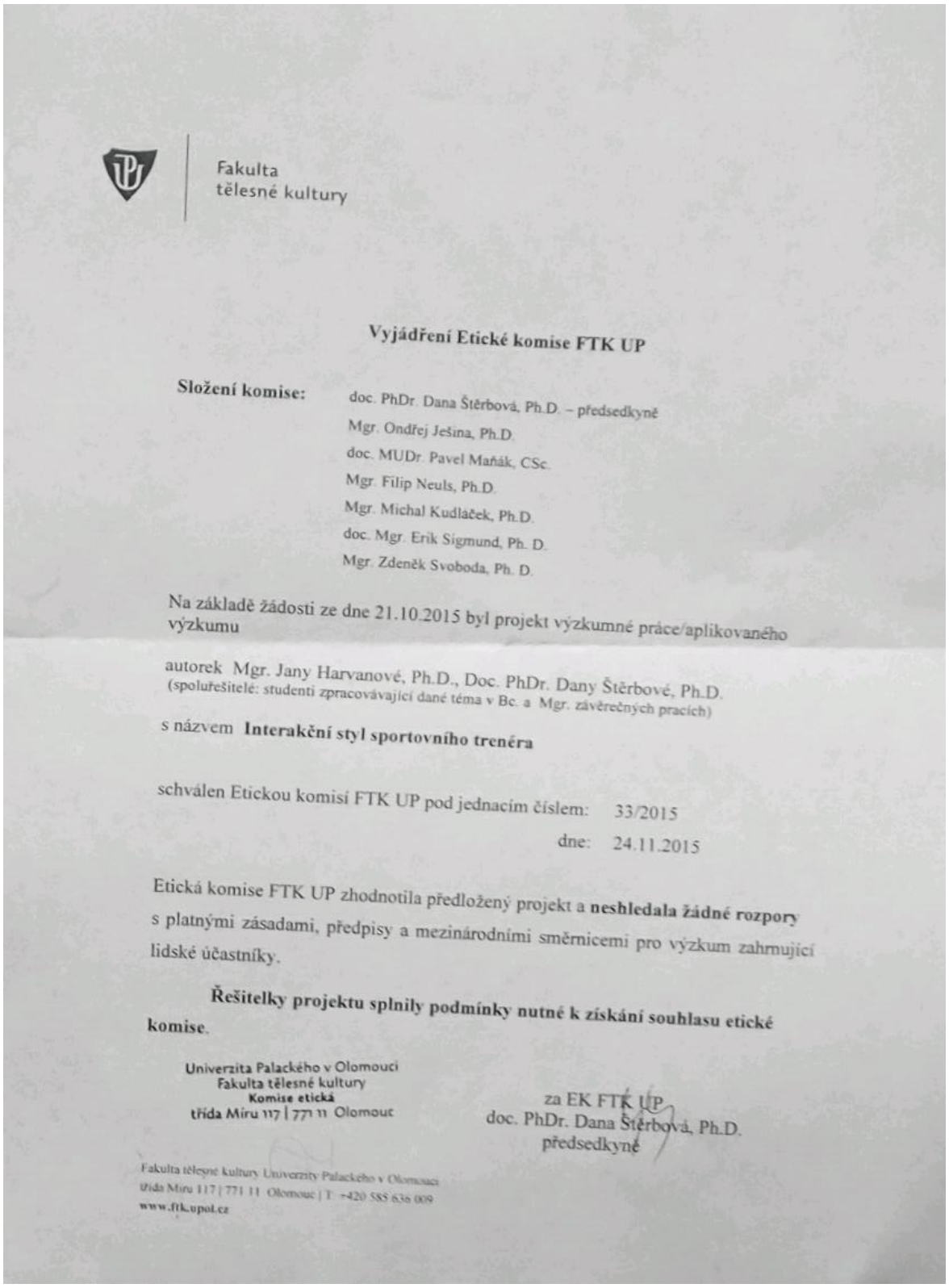

Fakulta
tělesné kultury

Vyjádření Etické komise FTK UP

Složení komise: doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D. – předsedkyně
Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.
doc. MUDr. Pavel Maňák, CSc.
Mgr. Filip Neuls, Ph.D.
Mgr. Michal Kudláček, Ph.D.
doc. Mgr. Erik Sigmund, Ph. D.
Mgr. Zdeněk Svoboda, Ph. D.

Na základě žádosti ze dne 21.10.2015 byl projekt výzkumné práce/aplikovaného výzkumu

autorek Mgr. Jany Harvanové, Ph.D., Doc. PhDr. Dany Štěrbové, Ph.D.
(spoluřešitelé: studenti zpracovávající dané téma v Bc. a Mgr. závěrečných pracích)

s názvem **Interakční styl sportovního trenéra**

schválen Etickou komisí FTK UP pod jednacím číslem: 33/2015
dne: 24.11.2015

Etická komise FTK UP zhodnotila předložený projekt a **nesbledala žádné rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnicemi pro výzkum zahrnující lidské účastníky.

Řešitelky projektu splnily podmínky nutné k získání souhlasu etické komise.

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury
Komise etická
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc

za EK FTK UP
doc. PhDr. Dana Štěrbová, Ph.D.
předsedkyně

Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci
třída Míru 117 | 771 11 Olomouc | T: +420 585 636 009
www.ftk.upol.cz

Příloha 2. Informovaný souhlas pro zletilé účastníky výzkumného šetření

Informovaný souhlas

Název studie (projektu): Interakční styl sportovního trenéra

Jméno:

Datum narození:

Účastník byl do studie zařazen pod číslem:

1. Já, níže podepsaný(á) souhlasím s mou účastí ve studii. Je mi více než 18 let.

2. Byl (a) jsem podrobně informován (a) o cíli studie, o jejích postupech, a o tom, co se ode mě očekává. Beru na vědomí, že prováděná studie je výzkumnou činností.

3. Porozuměl (a) jsem tomu, že svou účast ve studii mohu kdykoliv přerušit či odstoupit. Moje účast ve studii je dobrovolná.

4. Při zařazení do studie budou moje osobní data uchována s plnou ochranou důvěrnosti dle platných zákonů ČR. Je zaručena ochrana důvěrnosti mých osobních dat. Při vlastním provádění studie mohou být osobní údaje poskytnuty jiným než výše uvedeným subjektům pouze bez identifikačních údajů, tzn. anonymní data pod číselným kódem. Rovněž pro výzkumné a vědecké účely mohou být moje osobní údaje poskytnuty pouze bez identifikačních údajů (anonymní data) nebo s mým výslovným souhlasem.

5. Porozuměl jsem tomu, že mé jméno se nebude nikdy vyskytovat v referátech o této studii. Já naopak nebudu proti použití výsledků z této studie.

Podpis účastníka:

Datum:

Příloha 3. Seznam tabulek

Tabulka 1. Charakteristika výzkumného souboru – Trenéři 33

Tabulka 2. Charakteristika výzkumného souboru – Tanečníci 33

Tabulka 3. Umístění položek dotazníku v jednotlivých dimenzí 34

Tabulka 4. Souhrnné výsledky sebehodnocení interakčního stylu trenéra 35

Tabulka 5. Sebehodnocení trenéra A 37

Tabulka 6. Sebehodnocení trenéra B 38

Tabulka 7. Sebehodnocení trenéra C 39

Tabulka 8. Sebehodnocení trenéra D 40

Tabulka 9. Sebehodnocení trenéra E 41

Tabulka 10. Sebehodnocení trenéra F 42

Tabulka 11. Sebehodnocení trenéra G 43

Tabulka 12. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenérů z pohledu tanečníků .. 44

Tabulka 13. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra A z pohledu jeho svěřenců 46

Tabulka 14. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra B z pohledu jeho svěřenců 47

Tabulka 15. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra C z pohledu jeho svěřenců. 48

Tabulka 16. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra D z pohledu jeho svěřenců 50

Tabulka 17. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra E z pohledu jeho svěřenců 51

Tabulka 18. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra F z pohledu jeho svěřenců 52

Tabulka 19. Souhrn výsledků hodnocení interakčního trenérského stylu trenéra G z pohledu jeho svěřenců 54

Tabulka 20. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra A z pohledu sebereflexe 55

Tabulka 21. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra B z pohledu sebereflexe 57

Tabulka 22. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra C z pohledu sebereflexe 58

Tabulka 23. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra D z pohledu sebereflexe 60

Tabulka 24. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra E z pohledu sebereflexe 61

Tabulka 25. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra F z pohledu sebereflexe 62

Tabulka 26. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra G z pohledu sebereflexe 64

Tabulka 27. Souhrnné hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů 66

Tabulka 28. Souhrnné výsledky hodnocení interakčního stylu trenéra z pohledu průměrného trenéra 67

Tabulka 29. Souhrnné hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu tanečníků 69

Tabulka 30. Souhrnné výsledky hodnocení ideálního interakčního stylu trenéra z pohledů trenérů a tanečníků 70

Příloha 4. Seznam obrázků

Obrázek 1. Model učitelova interpersonálního chování v interakci se žáky (Mareš & Gavora, 2004, 108)..... 14

Obrázek 2. Přístupy k informacím o potřebných vlastnostech trenéra (Svoboda & Vaněk, 1986, 120)..... 21

Obrázek 3. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení interakčního stylu všech trenérů .. 36

Obrázek 4. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra A..... 37

Obrázek 5. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra B..... 38

Obrázek 6. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra C..... 39

Obrázek 7. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra D..... 40

Obrázek 8. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra E..... 41

Obrázek 9. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra F..... 42

Obrázek 10. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení trenéra G..... 43

Obrázek 11. Grafické znázornění výsledků sebehodnocení interakčního stylu všech trenérů z pohledu tanečníků..... 45

Obrázek 12. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra A z pohledu jeho svěřenců..... 46

Obrázek 13. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra B z pohledu jeho svěřenců..... 47

Obrázek 14. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra C z pohledu jeho svěřenců..... 49

Obrázek 15. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra D z pohledu jeho svěřenců..... 50

Obrázek 16. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra E z pohledu jeho svěřenců..... 51

Obrázek 17. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra F z pohledu jeho svěřenců..... 53

Obrázek 18. Grafické znázornění interakčního trenérského stylu trenéra G z pohledu jeho svěřenců 54

Obrázek 19. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra A z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 56

Obrázek 20. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra B z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 57

Obrázek 21. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra C z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 59

Obrázek 22. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra D z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 60

Obrázek 23. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra E z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 61

Obrázek 24. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra F z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 63

Obrázek 25. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení interakčního stylu trenéra G z pohledu sebereflexe a z pohledu tanečníků 64

Obrázek 26. Grafické znázornění hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu trenérů. 66

Obrázek 27. Grafické znázornění zhodnocení interakčního stylu trenéra z pohledu průměrného trenéra a z pohledu na ideální interakční styl podle trenérů 68

Obrázek 28. Grafické znázornění hodnocení ideálního interakčního stylu z pohledu tanečníků 69

Obrázek 29. Grafické znázornění souhrnných výsledků hodnocení ideálního interakčního stylu trenéra z pohledu trenérů a z pohledu tanečníků 71